National Library
Bibliothèque Nationale

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, NOV. 26, 1986.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 48 SESTDIENA, 1986. GADA 29. NOVEMBRIS 36. GADS SATURDAY, NOVEMBER 29, 1986.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Vai pāvests dosies uz Latviju

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Lielās pasauli aptveŗošās Reutera un Associated Press ziņu aģentūras pagājušajā nedēļas nogalē vēstīja no Maskavas, ka nākamajā gadā svētceļojumā Latvijā un Lietuvā paredzama pāvesta Jāņa Paula ierašanās.

To Maskavā notikušajā Preses konferencē paziņojis Latvijas katoļu baznīcas prāvests Alberts Budže.

,,Pāvests nav tikai baznīcas galva'', teicis A. Budže, ,,bet viņš ir arī Vatikāna valsts augstākais reprezentants, tādēļ izšķīrēja lēmuma pieņemšana ieilgst.''

Maskavā akreditētie ārzemju diplomāti domā, ka ielūgums pāvestam nāks no padomju valdības pēc tam, kad politbirojs būs šo lietu labvēlīgi izšķīris.

Kā ziņāms, pirms diviem gadiem Maskava noraidīja Vatikāna prasību ļaut pāvestam ciemoties Lietuvā.

Nākamajā gadā Pad. savienības kristieši varēs atzīmēt tūkstoš gadu kristīgās baznīcas jubileju šajā zemē. Varbūt ka tieši tādēļ propagandas apsvērumu dēļ Kremlis izšķirsies aicināt Svēto Tēvu šķērsot Dzelzs aizkaru, lai radītu rietumu pasaulē illūziju par ticības brīvību Padomju savienībā. Kā zināms, Polijas Kremļa prokonsuls Jaruzeļskis ar kardināla Glempa starpniecību ir jau nodevis pāvestam aicinājumu otrreiz viesoties Polijā 1987. gadā.

Ja pāvests dosies uz Poliju, Lietuvu un Latviju, tad viņu droši vien aicinās iegriezties arī Maskavā.

Nav šaubu, ka šis pāvesta svētceļojums būs visnozīmīgākais nākamā gada notikums, kas nepaliks bez atbalss visā Sarkanajā imperijā, bet it sevišķi Baltijas valstīs. Ir pāragri zīlēt, vai pāvesta apmeklējums skārs tikai Aglonu un Rīgu.

Dīvaini, ka pāvesta varbūtējo svētceļojumu Latvijā nav pieteicis kardinālis Juliāns Vaivods, kas ir vienīgais augstākais Vatikāna garīdznieks visā Pad. savienībā. Mēs varam jautāt, kādēļ Kremlis licis runāt latviešu katoļu baznīcas prāvestam A. Budžem, par kuŗu trimdas katoļiem ir ļoti skopas ziņas. Viņš darbojies Preiļu un tuvākās apkārtnes katoļu draudzēs, bet iemantojis komūnistu partijas augstāko funkcionāru labvēlību. Vai viņš būtu uzņemts arī pats komūnistu partijā, par to nav nekādu ziņu. Ir zināms, ka Alberts Budže kā Pad. savienības katoļu pārstāvis ir piedalījies vairākās Kremļa organizētās Miera un atbruņošanās propagandas konferencēs. Ir arī zināms, ka vismaz vienu reizi priesteris Budže mērojis ceļu uz Vatikānu. Nav zināms, vai arī viņš tāpat kā augstais katoļu garīdznieks Cakuls un tagadējais okupētās Latvijas luterāņu archibīskaps Meisters Otrā pasaules kaŗa norisē cīnījies sarkanās armijas rindās. Par Albertu Budži mēs droši vien dzirdēsim, vēl jo vairāk tādēļ, ka lielās gadu nastas dēļ kardinālis Juliāns Vaivods pēdējā laikā atklātībā maz redzēts.

Latvijas valstssvētku dievkalpojumā Toronto bērni aizdedzina svecītes. Altārī māc. F. Kristbergs un māc. J. Cālītis. Foto J. Liģers

18. novembŗa rītā Pl. 7.30 pēc māc. J. Šmita vadītā svētbrīža svētku viesus Toronto Centrā uzņēma Valdis Vāgners. Foto J. Liģers

Ja pāvests Jānis Pauls patiesi nākamajā gadā dosies uz Latviju, tad jau tagad mūsu katoļu baznīcas augstākajai vadībai trimdā būtu jāsāk plānot, lai Svētā Tēva apciemojuma laikā okupētajā Latvijā ierastos arī iespējami liels latviešu svētceļnieku pulks no visas pasaules.

Φ

Nākamajā mēnesī Kanadas valdībai būs jāpaziņo ministru prezidenta Malrūnija ieceltās Commission of Inquiry into alleged Nazi War Crimes vai tā dēvētās tiesneša Dešēna komisijas atzinumi.

,,Tā radīs indīgu atmosfairu Kanadas etnisko grupu attieksmēs'', preses pārstāvjiem izteicies kāds no augstiem valdības ierēdņiem, kas pagaidām lūdzis viņa vārdu neminēt.

Visvairāk apdraudētas ir žīdu un ukraiņu attieksmes. Arī Kanadas latviešu vārds ir vairākkārt pieminēts šajās raganu medībās.

Domā, ka tiesnesis Dešēns, nākot klajā ar vairāku Kanadas pilsoņu vārdiem, pret kuŗiem pēc viņa ieskata esot savākti pietiekami pierādījumi (no Pad. savienības un Izraēļas lieciniekiem), lai pret tiem ievadītu tālākos juridiskos soļus.

Dešēna komisijas raganu medības pret aizdomās turētiem nacistu kaŗa noziedzniekiem sākās pag. gada februārī, lai noskaidrotu, kā šie atsevišķie aizdomās turētie nacisti iekļuvuši Kanadā un ko ar tiem darīt.

Dešēna komisijas nodoms saukt vārdā tikai aizdomās turētos radīja spēcīgu emocionā-

(Turpinājums 20. lp.)

Daugavas Vanagu tradicionālais
Ziemsvētku tirdziņš notiks sestdien, 6. decembrī, no pl. 10—18 un svētdien, 7. dec. no pl. 10—16 DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1986. GADA 29. NOVEMBRIS, 48. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Zārka naglas jau trešo dienu sievas ultimāta rezultātā nepērk arī Dadzis

Viktors Kalniņš

Par padomju pasta patvaļu

Gorbačova valdīšanas laikā, t.i. pēdējos 19—20 mēnešos, pasta satiksme ar Pad. savienību nevis uzlabojās, kā daži cerēja, bet pasliktinājās. Vēl vairāk pasta sūtījumu iet zudumā, vairāk saiņus un vēstules oficiāli konfiscē. 1984.g. februārī ASV Pasta dienesta biļetens pēc Padomju savienības paskaidrojuma ziņoja, ka starptautiskie sūtījumi, kuŗos atrodas Padomju savienībā aizliegtie priekšmeti, var būt:

a) pilnīgi konfiscēti;

b) var būt konfiscēti tikai aizliegtie priekšmeti, bet pārējā sūtījuma daļa sūtītājam tiek sūtīta atpakaļ;

c) pasta sūtījumu var pilnīgi sūtīt atpakaļ sūtītājam.

Faktiski padomju pasts tā vienmēr rīkojas, tikai agrāk dažreiz nekonfiscēto daļu nosūtīja adresātam. Astoņdesmitie gadi ir raksturīgi ar pieaugošo padomju varas centību visādi ierobežot padomju pilsoņu sakarus ar ārzemēm. Runājot par padomju pasta praksi, jāizšķir divi momenti. Pirmkārt, formāli pieauga ierobežojumu skaits, arvien vairāk priekšmetu nedrīkst nosūtīt gan uz Padomju savienību, gan no turienes. 1983.g. bija paaugstināti muitas nodokļi, bija aizliegts iepriekš apmaksāt sūtījumus uz ārzemēm, grāmatas un citas preces, ko parasti padomju pilsoņi sūtīja saviem radiem vai draugiem ārzemēs, bija apliktas ar nodokli. Šis nodoklis pastāvīgi pieauga.

Otrkārt, pat pārkāpjot savus noteikumus, padomju pasts un aiz tā stāvošā čeka bez jebkāda pamata sāka gan sūtītājiem sūtīt saiņus atpakaļ, gan tos zagt, tāpat arī vēstules.

Agrāk padomju pasts rīkošās šādi: ja sūtījumā bija tādi aizliegtie priekšmeti kā grāmatas, kuŗas parasti uzskata par pretpadomju un naidīgām, tad sūtījumu konfiscēja pilnīgi. Ja sūtījumā atradās samērā nevainīgi priekšmeti (piemēram, žāvētas desas luņķis) kopā ar citiem atļautiem priekšmetiem, tad neatļauto priekšmetu konfiscēja, bet pārējo nosūtīja adresātam.

Pēdējos gados, ja sūtījumu nekonfiscēja pilnīgi, tad to sūtīja atpakaļ sūtītājam, vienalga, vai tur bija lieks bikšu pāris, šokolādes tāfelīte vai bērnu rotaļas pistole. Protams, tas attiecas uz ierakstītiem sūtījumiem. Parastie sūtījumi bez apdrošinājuma kā likums pazuda bez vēsts, citiem vārdiem runājot, bija vienkārši nozagti.

Pēdējā laikā padomju pasta praksē ir vērojami šādi pārkāpumi pat pret pašu noteikumiem: Padomju savienības pasts parasti konfiscē ne tikai ārzemēs izdotās grāmatas, bet arī ārzemēs nopirktos padomju izdevumus, sainī nosūtītās jaunās mantas tiek aizstātas ar vecām, novalkātām, vai arī šīs mantas, parasti apģērbu, muitas un pasta darbinieki kādu laiku lieto, tad nosūta tos vai nu adresātam, vai biežāk sūta sūtītājam atpakaļ. Bieži vien muitas, čekas vai pasta darbinieki vienkārši zog starptautisko sūtījumu saturu, bet uz visiem pieprasījumiem bezkaunīgi atbild: sūtījums ir konfiscēts, jo satur ievešanai Padomju savienībā aizliegtus priekšmetus, vai arī sūtījums esot nodots adresātam. Citreiz gan bandroles un saiņi, kā arī vēstules nāk atpakaļ ar tādām melīgām piezīmēm: adresāts nav zināms, imports ir aizliegts, adresāts atteicās sūtījumu saņemt u.t.t.

Gorbačovs pastiprina cīņu pret zādzībām un korrupciju, bet nav dzirdēts, ka kaut kas mainīsies padomju pasta praksē. Lūk, tikai vēl daži piemēri — Reinholdam Kalniņam Rīgā adresētā vēstule ar skatu kartītēm tika nosūtīta atpakaļ ar piezīmi: nelikumīgs saturs; Ēvaldam Ližbovskim Liepājā izsūtītie katalogi ar automašīnām bija konfiscēti, Ivars Žukovskis Jelgavā, kam draugi sūtīja populāru un apolītisku žurnālu National Geographic, no 12 numuriem par gadu saņēma tikai divus.

Padomju pasta politika ir tieši tāda pati kā pārējā padomju politika — ar naidu pret kontaktiem ar ārzemēm un brīvas informācijas apmaiņu. Varbūt pat mazliet launāka, jo faktiski atrodas pilnīgā čekas pārraudzībā.

Lasītāju vēstules

PIRMS DAUDZ GADIEM

Ir pagājuši gadu desmiti, kopš iniciātoru grupa ķērās pie Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗu biedrības statūtu izstrādāšanas. Mēs abi ar tagadējo L.K.O.K. biedrības sekretāru Arvedu Lauri un jau Aizsaulē aizsaukto ģen. Kr. Berķi piederējām pie kādas organizācijas, kur, sanākot kopā, A. Lauris ar ģen. Berķi plaši debatēja par Lāčplēšu biedrības dibināšanas nepieciešamību.

Lāčplēšu biedrības statūtu projektu, cik atceros, vairākas reizes pārrakstījām ar mašīnu — šo to vajadzēja papildināt, izlabot. Kad viss bija pietiekami noslīpēts, tos galīgā veidā glīti pārrakstīja Upeslejas rakstu darbu birojā, Dzirnavu ielā. Tad L.K.O.K. Arveds Lauris kā pirmais statūtu parakstītājs tos iesniedza Rīgas apgabaltiesas biedrību reģistrācijas nodaļā apstiprināšanai.

Statūtu apstiprināšanu, cik atceros, izdarīja tiesnesis Mārtiņš Bērziņš. Pēc pastāvošiem noteikumiem statūti bija jāparaksta vismaz 5 personām. Bez Arveda Laura tos parakstīja slavenais izlūku gājienu vadītājs kapt. Helmanis, kapt. Dr. Ikše un pāris citi, kuŗu vārdus zināmu iemeslu dēļ nevaru minēt. Šie pieci statūtu parakstītāji tad arī skaitās par Lāčplēša Kaŗa Ordeņa Kavalieŗu biedrības (sākumā to sauca L.K.O.K. biedrība ,,Lāčplēšu dižcilts'') dibinātājiem. Biedrības pirmais priekšnieks bija L.K.O.K. Arveds Lauris.

Kad A. Lauris aizbrauca uz ārzemēm un par biedrības priekšnieku nāca plkv. ltn. Ērglis, nosaukumu saīsināja, atmetot vārdus ,,Lāčplēšu dižcilts''. **Mag. iur. E. Lapiņš**

VAI TĀ BŪTU PAREIZI?

Esmu Kristus Dārza atbalstītāja ideoloģiski un finanšiāli. Tāpat apciemoju iemītniekus, kad vien atrodu laipnu auto vadītāju ar brīvu vietu mašīnā.

Esmu diezgan labi iepazinusi iemītnieku izjūtas, fiziskās spējas un vajadzības.

Biju Kristus Dārzā viena gada jubilejā 9. nov. Mācītāja Dūmiņa svētruna bija ļoti piemērota šai vietai un tās iemītniekiem (Pāvila 1. vēst. korint. 13. nod.). Mīlestība ir tā, kas mums ikvienam visvairāk vajadzīga, gan dodot, gan saņemot. Sevišķi tā vajadzīga vecam, nespējīgam un vientuļam, kādi ir šī nama iemītnieki. Sirsnīgs paldies māc. Dūmiņam par tik vērtīgu svētrunu. Es jutos, ka atrodos īstā Kristus Dārzā.

Es vēlētos, kaut tādu paldies varētu teikt visiem runātājiem, bet šoreiz nevaru. Joki un atjautības ir laba lieta, ja teikti piemērotai publikai un apstākļos. Nedomāju, ka par tiem priecājās iemītnieki un apmeklētāji.

Lielā kontrastā ar Kristus Dārza telpu problēmu man likās ziņa par mākslas salona ierīkošanu. Neesmu principā pretī, ja tas būtu piemērotā vietā. Šeit telpu jautājums ir tik nepieciešams. Nav telpu, kur pārgulēt personālam sliktos laika apstākļos, tāpat brīvprātīgiem izpalīgiem. Vai mums nebūtu vairāk jādomā, kā paplašināt telpas slimiem un veciem, jo to skaits ar katru nedēļu pieaug?

Daudz mums tur ir tādu nepieciešamu vajadzību, par ko vajadzētu domāt vispirms.

Klāra Gāle

VAI TĀ VAJADZĒJA?

16. novembrī notika Hamiltonas Kristus draudzes dievkalpojums Latvijas dibināšanas — 18. novembŗa — atcerei. (ar Hamiltonas latviešu skolas 18. novembŗa sarīkojumu pēc tam).

Hamiltonas pensionāru biedrība tai pašā dienā un tai pašā laikā noorganizēja pensionāru — tepat 50 cilvēku — braucienu uz Toronto Centru pusdienās. Rodas jautājums, vai Hamiltonas pensionāru biedrības valde ir savu uzdevumu augstumos. Vai šai dienā nebija jāpulcējas baznīcā, kopēji atceroties visdārgāko dienu mūsu tautas vēsturē? Ir jau taisnība — dzīvojam brīvā zemē, var izvēlēties baznīcu vai restorānu. Šoreiz Hamiltonas pensionāri izvēlējās labu paēšanu. **P. Blūms**

Spožs vīru vokālā ansambļa Kalvis 35 gadu darbības atceres koncerts

Daudz slavētā vīru vokālā ansambļa Kalvis 35 gadu darbības atceres koncerts 8. novembrī Latviešu namā Toronto bija pulcinājis pilnu zāli klausītāju.

Ikvienai dziesmu vienībai laika tecējumā dažreiz jāsaskaras ar lielākām vai mazākām grūtībām. Tādas bijušas arī Kalvim pagātnē, kad, aizejot atpūtā vairākiem ansambļa dalībniekiem, radās zināms tukšums. Kalvis arvien pratis pārvarēt šīs grūtības. Kalvis ir spējis iesaistīt savās rindās vairākus jaunus mūzikāli un vokāli apdāvinātus dziedātājus. Sava mūzikālā vadītāja Juŗa Dzeguzes vadībā Kalvis atmirdz agrākā spožumā.

Kalvja mūzikālais vadītājs Juris Dzeguze. Foto A. K.

Jubilejas koncerta programma bija interesanta un mūzikāli augstvērtīga. Tā deva iespēju Kalvim parādīt sevi, savu varēšanu kā interpretācijas ziņā, tā arī vokāli.

Jau ar pirmo nodziedāto krāšņo Jāzepa Vītola dziesmu ,,Kalējs'' (Kārlis Skalbe) bija rasta ikvienā koncertā tik nepieciešamā draudzīgā saskare ar klausītāju saimi.

Jauki izskanēja pagrūtā Vītola ,,Nogrimusi pilsēta'' (R. Baumbachs, tulkojis Jēkabs Graubiņš). Klausītājus it sevišķi sajūsmināja Vītola Mežezers (Kārlis Skalbe), un tā bija jāatkārto. Mežezerā Kalvja dziedājums bija smalki niansēts un izskanēja līdzsvarotā, liegā piano plūdumā. Bija jāatkārto arī Jāņa Cīruļa Ave Maria (Kārlis Štrāls), kuŗā ansamblis panāca lielisku kāpinājumu, pārejot no kusināta, gaistoša piano uz skanošu forte dziedājumu. Izjusto izpildījumu papildināja arī nevainojama izrunas skaidrība.

Šim četru dziesmu ciklam sekoja kontrastiem bagātais Alfrēda Kalniņa Kaŗš (Jānis Poruks), Imanta Saksa Kad atnāks latviešiem tie laiki (Jānis Rugens — 1817.—1876), veltītā 35 gadu atceres koncertam. Kalvis dziedāja to pirmo reizi nupat aizvadīto Dziesmu svētku atklāšanas koncertā. J. Rugena 19. gadu simtenī rakstītā dzeja pilnīgi iekļaujas mūsdienās ar savu saturu.

Programmas otrā daļā dzirdējām vispirms četras tautasdziesmu apdares: Imanta Saksa Dziedāj tautu tīrumā, Jāņa Norviļa Noriet saule vakarā, Tiklas Ilsteres Aun, meitiņa, balti kājas (atkārtoja) smalkjūtīgā izpildījumā. Patīkamu pārsteigumu sagādāja jaunais Kalvja tenors Alberts Vītols ar savu pirmo tautasdziesmas Nāc pie manis, tautu meita interesanto apdari, izraisot ilgus aplausus. Dziesma visiem patika, un tā bija jāatkārto.

Četru dziesmu ciklā Kalvis bija izvēlējies pazīstamo Alfrēda Kalniņa Biķeris miroņu salā (Jānis Poruks), Knuta Lesiņa retāk dzirdēto Jaunībai (Kārlis Skalbe) un divas Jāņa Beloglāzova tautasdziesmu apdares — Pūtin pūta melnais mednis (pirmatskaņojums) un Kalvim veltītais — Pūt vējiņi, ļoti interesantā apdarē, kuŗu atkārtoja.

Aizkustinošs bija brīdis, kad Juris Dzeguze pieminēja mūžībā aizsauktos kalviešus, aicinot viņus piebiedroties dziedoņiem, lai kopā izpildītu pēdējās divas dziesmas: Jāzepa Mediņa Krāc jūrmalas priedes (Antons) un populāro vokāli spožo Jāņa Straumes Pie Baltijas jūras (Jānis Straume). Šo dziesmu izpildīšanā piedalījās arī agrākie kalvieši — Žanis Rāva, Jānis Aveniņš, Arvīds Pētersons, Alfons Kalns un Pēteris Gaibišels. Bija jāatkārto Krāc jūrmalas priedes.

Jubilejas koncertā Kalvis pirmatskaņojumā dziedāja A. Vītola jun. tautasdziesmas Nāc pie manis, tautu meita, sabalsojumu. Foto A. K.

Klausītāju nerimstošie aplausi lika vīriem vēlreiz atgriezties uz estrādes, lai vēlreiz nodziedātu Kad atnāks latviešiem tie laiki.

Savā jubilejas koncertā Kalvis no jauna apliecināja savu varēšanu, kas veidota neatlaidīgā darbā. Ansambļa mūzikālo vadītāju Juri Dzeguzi un Kalvja vīrus raksturo degšana mākslai. Viņu izpildījumā nav liekas ārišķības, dominē vienkāršība un apgarota mūzicēšana un smalkjūtība. Vokālā varēšana ir slavējama. Sevišķi saliedēti ir tenori, mazāk to var sacīt par otriem basiem, kaut viņu balsu sastāvs ir ļoti labs.

Vispār jākonstatē, ka koncerts bija tiešām augstvērtīgs, tas apmierināja pilnā mērā klausītājus; varēja būt apmierināti arī Kalvja vīri. Tā ir vienība, kas būs visur mīļi gaidīta.

Klausītāji ilgi sumināja Kalvi un apveltīja ar neskaitamām ziedu veltēm gan no diriģentiem, gan dziesmu vienībām, kā arī no daudziem cienītājiem. Ziedus saņēma arī klātesošais komponists Imants Sakss un Alberts Vītols. Daudzo rakstveida apsveicēju vidū bija arī Andrejs Eglītis. No Dziesmu svētku biedrības Žanis Šmits pasniedza Kalvim aploksni.

Pēc koncerta Kalvis un viesi ilgi kavējās augšējā zālē, kur bija bagāti klāts galds un atspirdzinājumi. Tur Kalvis vēl nodziedāja gandrīz vai veselu papildus programmu.

Ļoti gaumīgas bija iespiestās programmas ar Kalvja vīru uzņēmumu, patīkami bija arī iepazīties ar dziesmu tekstiem programmās. Protams, ansambļa skaidrā izruna nelika raudzīties iespiesto programmu tekstos. Programmās bija arī izvilkums no Mārtiņa Deruma raksta Dziesmu sudrabkaļi, sniedzot īsu pārskatu par Kalvi 35 gados. Kalvis ieskaņojis piecās skaņu platēs 38 dziesmas.

Jāpievienojas komponistam Tālivaldim Ķeniņam, ka Kalvis ir viena no latviešu izpildītājas mākslas laimīgākām parādībām ne tikai Kanadā, bet vispār šajā kontinentā.

Ž. Zentiņš

Aija Jirgensone dziedājusi Detroitā

Latviešu apvienības Detroitā sarīkotajā koncertā piedalījās soprāns Aija Jirgensone, tenors Džēms Šrāders (James Shrader) un pianiste Bonija Volperte (Bonnie Wolpert).

Programmā dažādu operu ārijas, ko mākslinieki sniedza izteiksmīgi tēlotā priekšnesumā.

Aijas Jirgensones balss ir daiļskanīga, plūst vieglā plūdumā. Viņa dzied tīrā intonācijā un iejūtas viegli dziedātajās lomās.

Dž. Šrāderam, A. Jirgensones dzīvesbiedram, ir ļoti patīkama tenora balss. Viņš dzied izteiksmīgi operu ārijas un duetos abi dziedoņi ir labi sadziedājušies, balsis labi saderas. Skaisti izskanēja labā latviešu valodā Antiņaārija no op. Zelta zirgs (Arv. Žilinskis).

Jauks ievadījums koncertā bija pianistes B. Volpertes klavieŗu solo ar visām pazīstamām melodijām no op. La Traviata. Kā solo, tā arī pavadījumi bija iejutīgi, labā operas mūzikas izpratnē.

Šāds operu āriju un duetu koncerts ar tēlojumiem mūsu kultūras dzīvē ir jauks pienesums.

Paldies mākslinieciem par labo sniegumu.

Astra Kalniņa

Zīverts un Moljērs

Nobeidzot šī gada sezonu ar pēdējo Ulža Siliņa lugas Ir Akmeņi raud izrādi Ontario daudzkultūru teātŗu festivala ietvaros, Daugavas Vanagu teātris Kanadā (DVTK) savā 24. oktobŗa valdes sēdē uzņēma savā nākošajā repertuārā šādas lugas: 1987. gadā — M. Zīverta viencēlienus (skečus) — Divkauja, Sievasmāte un Riebeklis un Moljēra komēdiju—farsu Iedomu slimnieks. 1988. gadā teātris iestudēs Gunāra Griezes jaunu lugu, kuŗu DVTK izrādīs latviešu dziesmu svētkos Indianapolē kā svētku lugu. Visu iestudējumu režisors ir Gunārs Vērenieks.

M. Zīverta viencēlienu pirmizrāde notiks Toronto 1987.g. 25. aprīlī Fairview Library teātrī, bet Moljēra Iedomu slimnieka pirmizrādi sniegs Ontario daudzkultūru teātŗu festivalā 1987.g. rudenī. Ar abiem iestudējumiem DVTK apceļos arī Kanadas un ASV austrumu krasta latviešu centrus.

Mārtiņa Zīverta viencēlieni kopējā sniegumā Ziemeļamerikā nav izrādīti. Šīs lugas autors ir klasificējis šādi:

Divkauja — dialoģizēts anekdots, Sievasmāte — Pirandello joks, un Riebeklis — ļoti vulgāra situācija. Šī mūsu lielmeistara darbi ir rakstīti 1946. gadā Zviedrijā un, kā autors pats savās piezīmēs min (Mārtiņa Zīverta lugas — Latv.apv. Austrālijā, Kultūras Fonda izdevums, 1963.g.). Šie viencēlieni vai skeči rakstīti tikai spiedīgas vajadzības pēc, lai rastu vielu, kuŗa izrādāma uz primitīvām skatuvēm — trimdā.

Neņemot vērā augšminēto apsvērumu, šīs lugas pieder mūsu meistara spalvai un intriģēs skatītāju vēl šodien. Viencēlienu ansamblis vēl nav sastādīts, bet to komplektēs nākamajos mēnešos, un mēģinājumi sāksies 1987.g. sākumā.

Moljēra komēdiju, iespējams, tulkos no franču valodas oriģināla. Teātris jau laikus ir sācis domāt par šīs lugas perioda kostīmiem un dekorātīvo ietērpu.

Gunāra Griezes luga ir jauns darbs, kuŗu autors nesen pirmā uzmetumā ir nobeidzis. DVTK ir ieguvis tiesības šīs lugas pirmuzvedumam. Dziesmu svētku komiteja Indianapolē ir akceptējusi lugu kā piemērotu svētku programmai. Režisors G. Vērenieks drīzumā dosies uz Indianapoli pārbaudīt skatuvi un tehniskās iespējas šim uzvedumam.

Turpmākais DVTK darbs tātad ir nosprausts, taču ir radušās tīri praktiskas dabas vajadzības, un teātris lūdz tautiešus atsaukties, ja tie spētu izpalīdzēt.

Vispirms, teātrim ir nepieciešama jauna inventāra noliktava. Tā varētu būt kāda garāža, mājas pļebūve vai pagrabs, ko teātris būtu ar mieru īrēt, piedāvājot mērenu atlīdzību.

Tāpat DVTK vēlas paplašināt savu tehnisko personālu un meklē dekorātora un apgaismotāja palīgus, kā arī skatuves iekārtas darbiniekus. Eventuālus interesentus lūdz pieteikties pie teātŗa valdes priekšsēža V. Martinsona, telef.: 742-3352, vai techniskā administrātora K. Rēvalda, tel.: 447-9089.

Daugavas Vanagu teātris darbojas pilnīgi autonomi DV Kanadas zemes valdes paspārnē un saista visus teātŗa interesentus, neatkarībā no viņu piederības pie organizācijas. Par savu mērķi DVTK saskata teātŗa mākslinieciskā līmeņa celšanu, kā arī latviešu autoru un pasaules klasiķu lugu izrādīšanu. Jaunu lugu iestudēšanā jau teicama sadarbība ir izveidojusies ar Uldi Siliņu Austrālijā un Gunāru Griezi Sanfrancisko — mūsu redzamākiem trimdas lugu rakstniekiem.

Teātŗa galvenais režisors Gunārs Vērenieks ir ar profesionālu pieredzi ne tikvien režijas darbā, bet arī skatuves techniskā apdarē.

DVTK cer, ka radīsies interesenti, ar kuŗu palīdzību teātris varēs paplašināt savu techniskō bazi.

J. F.

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00**

☐ **6 mēnešiem " $24.00, " $24.00**

☐ **3 mēnešiem " $14.00, " $14.00**

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents **pagarinājums**

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Archibīskaps
Arnolds Lūsis

Baznīca un tauta

(Turpinājums)

Jēkaba jaunākais brālis Andžs, piemēram, bijis viens no redzamākajiem brāļu draudzes darbiniekiem Vidzemē, ko pazinuši tālos novados. Andžs esot bieži apmeklējis arī brāļu draudzes Rīgā, kur Pārdaugavā darbojās draudze, ko 1740. gadā bija dibinājusi pazīstamā latvieša, bagātnieka Šteinhauera dzimta, kas Rīgā dedzīgi cīnījās par latviešu tiesībām un vairākkārt nonāca konfliktā ar Rīgas rāti un administrāciju.

Jaunībā Ķikuļu Jēkabs iemācījies audēja amatu un ieguvis pat meistara nosaukumu. Viņš bijis precējies — sievas vārds Ģeda — un viņam bijuši trīs bērni: Dāvis, Pēteris un Liene. Liekas, ka Jēkabs bijis sava laikmeta vidē izglītots latvietis; viņš prata vācu valodu, labi pārzinājis Vidzemes sociālos apstākļus, un laikā, kad nebija neviena latviešu laikraksta, samērā labi zinājis notikumus arī ārpus zemes robežām.

Kā politisks cīnītājs Ķikuļu Jēkabs parādās 1777. gadā, kad Ziemeļvidzemē latviešu zemnieku sirdis rūgst kā zeme pavasarī. Muižnieku patvarības, lielās netaisnās nodevas ir panākušas to, ka zemnieki sāk izrādīt organizētu pretestību muižniecībai. Nemieri Smiltenes, Valmieras, Rūjienes, Trikātas, Cēsu un citos novados sākas 1776. gadā un turpinās 1777. gadā, kad marta mēnesī apcietina un Rīgas Citadeles cietumā ievieto 11 latviešu ,,nemierniekus''. Nopratināšanā apcietinātie norāda, ka viņi taisnību meklēs pie ķeizarienes Katrīnas II Pēterburgā un ka viņiem ir zināms vīrs (jādomā Ķikuļu Jēkabs), kas šo sūdzību sagatavos un uzrakstīs. Sūdzību uz Pēterpili nogādāt apņemas krievu kapteinis Fjodors Bogdanovs, kas ar apcietinātiem nemierniekiem Rīgas Citadeles cietumā sarunājies latviešu valodā un tādēļ ieguvis viņu uzticību.

Kā jau tagad parasts, okupētās Latvijas vēsturnieki neko sliktu par krieviem nedrīkst rakstīt; tomēr ir ļoti iespējams, ka Bogdanovs nemaz nav bijis labvēlīgi noskaņots nemierniekiem, bet ir bijis vai nu valdības iestāžu vai muižniecības uzpirkts aģents, lai dabūtu zināt, kas ir īstie un galvenie nemiernieku kustības vadītāji.

Lai nu būtu kā būdams, Bogdanovs palīdz apcietinātiem sazināties ar vēl brīvībā palikušajiem biedriem un tad saņem sūdzību, ko Ķikuļu Jēkabs uzrakstījis pašai ķeizarienei Katrīnai II Pēterburgā. Paslēpis iesniegumu aiz zābaka stulma, Bogdanovs 25. aprīlī dodas ceļā, bet tai pašā dienā tiek apcietināts. (Nav īstas skaidrības, par ko viņš tiesāts; ģenerālgubernātors Brauns viņu it kā esot apsūdzējis par ,,kūdītāju'', un Bogdanovs notiesāts un izsūtīts spaidu darbos uz Tangorangu).

Bet — ko neizdarīja Bogdanovs, to izdarīja divi drosmīgi vīri: mārsneniešu audējs *Žagatas Lauris* un Valmiermuižas zemnieks *Bisnieka Pēteris,* kas 22. maijā Ķikuļu Jēkaba no jauna uzrakstīto sūdzību un divas dzejas, kas stāsta par Vidzemes zemnieku grūto stāvokli, aizved līdz Pēterpilij.

Viena no šīm Ķikuļu Jēkaba uzrakstītām sūdzībām stāsta par Mārsnēnu muižas aizvien pieaugošām klaušām, kuŗu rezultātā zemniekiem nav laika apkopt savus laukus, un ,,tad ar bads bija klāt, ka nezināja, kur maizīt ņemt, ko gaitniekam līdz dot.''

Otrā iesniegumā aprakstīta necilvēcīgā Valmiermuižas nemiernieku sodīšana — 1777. gada 21. maijā. ,,to lielo bēdu kliegšanu, tās nopūtas, tās asaras un tās asinis, kas šodien iekš Volmār tapa izlietas, to tiešām ar vārdiem nevar izrunāt, nedz aprakstīt... Visa mūsu zeme uz jums skata, priecājas un gaida, kā to sauli uzlecam, kas to spožu jaunu dienu atnes un tās tumšās bēdu padebesis prom bīd''..., iesnieguma beigās raksta Ķikuļu Jēkabs.

Bet jau 20. maijā ir bijusi izdota pavēle Ķikuļu Jēkabu apcietināt un kā bīstamu noziedznieku nogādāt Rīgā, saslēgtu dzelžos, vai ,,ar labu, gaŗu siekstu pie kājām.''

Kad īsteni Ķikuļu Jēkabs apcietināts, nav zināms. Septembŗa sākumā viņš ir jau nopratināts, un ģenerālgubernātors Brauns raksta ziņojumu ķeizarienei Katrīnai II, ka pratināšanā Ķikuļu Jēkabs paskaidrojis, ka sūdzības viņš rakstījis ,,pēc paša izdomas un pat pret citu sūdzētāju gribu,'' tātad viņš uzņēmies visu vainu tikai uz sevi pašu. ,,Šāda cilvēciska lieluma priekšā skaļi vārdi vairs neder, lūdzu paklusēsim šai vietā kādu brīdi,'' tā par Ķikuļu Jēkabu raksta Aleksis Apinis apcerē ,,Pirmais latviešu dzejnieks'' (Karogs, 1979.g. 2.nr.). Kad Ķikuļu Jēkabs notiesāts, kāds sods viņam piespriests un kādā nāvē viņš miris, mēs pagaidām, diemžēl, nezinām. Bet tas varētu būt kaut kad laikā no 1778. gada februāŗa līdz 1783. gada martam. Smiltenes draudzes mācītāja piezīmēs atrasts tikai norādījums, ka Ķikuļu Jēkabs miris Rīgas cietumā.

Viņa sastādītās sūdzības aizvedēji Žagatas Lauris un Bisnieku Pēteris 1777. gadā aizsniedz Pēterpili un sūdzību nodod ģenerālprokurora kancelejā, kur tos tūdaļ apcietina, soda ,,ar pātagu''. Bisnieku Pēteri ,,pēc eksekūcijas'' deportē uz Sāmsalu; kas notika ar Žagatas Lauri, nezinām, bet viņa ģimene pēc tam aizsūtīta uz Grostonu, laikam citas muižas darbos.

Ar šo stāstījumu, kam galvenā kārtā izmantoti A. Apiņa pētījumi, es gribēju rādīt brāļu draudzes locekļu nozīmi latviešu tautas likteņkopības veidošanā, tautiskās atmodas veicināšanā — jau simt gadu pirms t.s. tautiskās atmodas laikmeta iestāšanās. Kristīgs cilvēks nespēj vienaldzīgi noskatīties savu līdzcilvēku ciešanās un tiesu nodarītā netaisnībā. Arī Ķikuļu Jēkabs to nevarēja. Savā dzejā ,,Viena Vidzemes cietumnieka bēdu dziesma, iekš lielām bēdām un bailēm šinī 1777. gadā taisīta'' viņš starp citu raksta:

,,Mēs, ceļos mezdamies, jūs gauži lūdzam,
Un mūsu bēdas jums ar as'rām sūdzam,
Kaut mūsu augstai dārgai ķeizarienei
Patiktu dzirdēt Vidzemītes bēdas,
Kas tagad pie mums iraid ik no dienas;
Kaut jūsu dārgais vaigs un acu spožums
Būt mūsu spieķis un mūsu sirds drošums,
Un mēs priekš jūsu vaig' un dārgām kājām
Atrastu žēlastīb' un mier' iekš mājām,
Jo šinī gadā mūsu Vidzemītē
Bez bēdām nav neviena dvēselīte.
Mūszemes valdnieki gauži dusmo,
Par mūsu bēdu dienām viņi līksmo,
Un solas mūsu kājas, rokas nocirst,
Ka mums būs mūsu tēvu zemi aizmirst,
Jo daži līdz tiem zvēriem mežā dzīvo,
Un apakš grūtām bēdu nastām cilpo,
Iekš tādiem vaidu laikiem dzīvodami,
Kur katrā dienā asaras par maizi.
Trīsdesmit deviņi guļ dzelzīs Rīgā
Bez tiem, kas dzīvo mežā zvēru pulkā.
Iekš cietuma jau daži ir pārdoti,
No mocībām iekš mokām atkal likti.
Un mūsu sievas, mūsu mazi bērni
Top muižā bluķos gauži vārdzināti.
Un grūtas sievas, saime, mazi bērni —
Tie visi raud un kauc kā kādi jēri.
Tās asaras, kas še tiek izraudātas
No veciem līdz tiem maziem pupa bērniem!
Caur to tiek mūsu mazi pupa bērni
Ar sāp' un bēdu pienu ēdināti!...''

Šis izmisuma sauciens palika nedzirdēts. Bet tautā modinātā likteņa vienības apziņa netika salauzta.

A. Johansons raksta: ,,Brāļu draudžu labvēlis gleznotājs Kārlis G. Grass, aizstāvot brāļu draudzi, aizrāda uz galvas naudas nemieriem 1784. gadā, kur pēc viņa vērojumiem galvenie vadoņi bijuši hernhūtieši, kas ,,cerējuši atkal atgūt zemniekiem daļu brīvības''. Savā apņēmībā viņi gājuši tik tālu, ka pat ģenerālgubernātors Brauns tikko paglābies no pēriena. Gross raksta: ,,Ja šī lēnīgā ganu un zemkopju tauta reiz modīsies, tad tur ne mazums nopelnu būs dievbijīgiem brāļiem.''

,,To nojauta kā muižnieki, tā augstākie pārvaldes orgāni, un, piemēram, 1776.—77. gada nemieriem tūlīt meklēja zemnieku vadoņus hernjūtiešu vidū. Izrādījās, ka Liepas muižā un Cēsu pilsmuižā nemierniekus tiešām organizējis pazīstams brāļu draudzes darbinieks Brenču Lauris. Nemieru priekšvakarā Cēsu pilsmuižas zemnieki sapulcējās Putru mājās, kur, ceļos nometušies, zvērēja atteikties kalpot savam dzimtkungam'' (A. Johansons, Latv. Kult. vēst., 287. lp.)

(Turpinājums sekos)

Gaidi uz to Kungu un nenovērsies no Viņa ceļa, tad Viņš tevi pacels, ka tu atgūsi savu zemi un ar gandarījumu redzēsi, ka bezdievīgie tiks izdeldēti. (Ps. 37:34).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Dagmara Vallena—
Raistera Fonda laureāte

Ērika Raistera Piemiņas fonds ziņo, ka fonda balva 500 dol. apmērā šogad piešķirta Dagmarai Vallenai Ņujorkā. Tā viņai piešķirta par ilgu gadu veiksmīgu darbību žurnālistikā gan kā referentei par latviešu kultūras un sabiedriski politiskiem notikumiem trimdā laikrakstiem Latvija

Amerikā, Laiks u.c., gan kā redaktorei BATUNa biļetenam kopš tā dibināšanas 1960. gadā. D. Vallena ir vienīgā no latviešu žurnālistiem, kas ar LA preses karti ir akreditēta pie Apvienotajām Nācijām (sākot ar 1968.g.). Ar 1975. gadu D. Vallena ir Brīvības/Brīvās Eiropas raidītāja Latviešu daļas vadītāja Ņujorkā. Allaž bijusi izcili rosīga DV sarīkojumu, īpaši Latvijas novadu vakaru organizēšanā un vadīšanā.

Raistera Piemiņas fonds piešķiŗ balvu vienā no tiem literātūras žanriem, kuŗos pats dzejnieks un redaktors darbojies: dzejā, prozā, žurnālistikā. Balvas saņēmējos ir dzejnieki, rakstnieki, žurnālisti un redaktori: Uldis Ģērmanis, Teodors Zeltiņš, Richards Rīdzinieks, Jānis Gorsvāns, Anšlavs Eglītis. Šajā prominento laureātu grupā ar šo gadu ienākusi arī sieviete.

Balvas pasniegšana jaunajai laureātei D. Vallenai notiks literāri mūzikālā sarīkojumā 30. novembrī Ņujorkā. Mūzikālajā daļā Gunta Plostniece (soprāns), Daina Plostniece (vijole), Ingrīda Šturma-Steele (klavieres). Literāro daļu ievadīs viešņa no Kanadas — dzejniece Ingrīda Vīksna ar stāstījumu par brīvās Latvijas dzejniekiem. Darbus lasīs arī Ņujorkas literāti: Rita Gāle, Austra Balode, Gunārs Saliņš, Aina Kraujiete, Viktors Neimanis, Henrijs Moors.

Pašā fonda darbībā notikušas pārmaiņas. Valdes priekšsēža amatā turpmāk darbosies Rita Gāle-Uibo, bet priekšsēža vietnieks būs Henrijs Moors. Valdes sastāvs: Dr. Jānis Kļaviņš, S. Pētersone, A. Kraujiete-Neimane, V. Neimanis, G. Saliņš, F. Milts, A. Balode, L. Rumaks, R. Raistera (un E. Raistera kā ģimenes pārstāve).

Raistera fonds līdzekļus balvām iegūst ar gadskārtējiem sarīkojumiem, izlozi, kā arī labvēļu ziedojumiem. (-ne)

Daumants Vītols aizsaulē

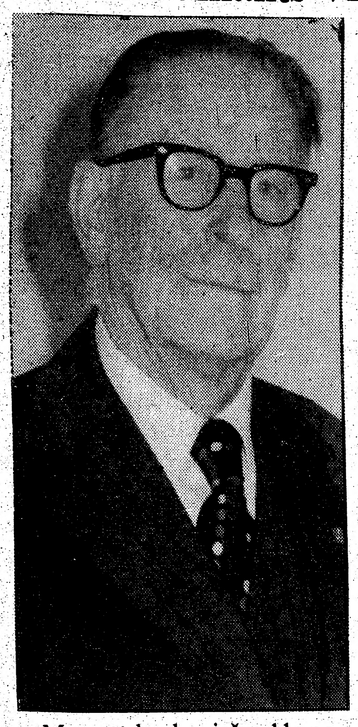

Montrealas latviešus 11. novembrī dziļi skumdināja ziņa, ka aizsaukts mūžībā Daumants Vītols. Viņa, kas Montrealā daudz darīja, rosinot latviešu kultūrālo dzīvi, vairs nav. Kaut gan jau pagājuši daži gadi, kopš viņš vairs nav Montrealas vīru koŗa diriģents, viņš vienmēr bija redzams visos Montrealas latviešu kultūrālos sarīkojumos un par tiem rakstīja laikrakstā Latvija Amerikā.

D. Vītols bija mācījies Rīgas skolotāju institūtā. Tur viņa interesi sevišķi piesaistīja mūzika — koŗu diriģēšana. Kā tālā gaismā pāri daudzo gadu desmitu laika straumei redzam D. Vītolu Rīgas skolotāju institūta lielā koŗa priekšā. Viņš vada Emīla Dārziņa Sapņu tālumā noteikti un ar izjūtu. Kā laureāts koŗu diriģēšanā tas beidz skolu un uzsāk skolotāja un koŗa diriģenta darbu Vidzemē. Devītajos vispārējos dziesmu svētkos 1938. gadā Rīgā D. Vītola vadītais Trikātas draudzes koris dziesmu karā — lauku koŗu grupā izcīna goda pilno 3. vietu un iegūst Rīgas Latviešu Biedrības sudraba kausu.

Otrā pasaules kaŗa laikā D. Vītols atstāj dzimteni un dodas bēgļu gaitās. Trimdā sakārtojas latviešu dziedātāju rindas, un atkal skan latviešu dziesmas — kupli un krāšņi. D. Vītolu redzam Anglijā, kur viņš atkal ir koŗu diriģents. Lesterā 1950. gadā Anglijas latviešu otrās dziesmu dienās viņš ir svētku virsdiriģents. Arī ceturtajās dziesmu dienās Mančesterā 1954. gadā D. Vītols ir virsdiriģents. Pārnākot dzīvot Montrealā, ar sirdsdegsmi D. Vītols stājas šeit nodibinātā vīru koŗa Junda priekšā un to vada daudzus gadus, līdz, atradis sev aizstājēju, aiziet pensijā.

Kāda bija šī koŗa nozīme Montrealas latviešu kultūras dzīvē, zina ikviens tautietis, kas dzīvoja tai līdz. D. Vītola darbs ar Jundas vīru kori tālu pārskanēja sava „pagasta" robežas. Albānijā, Bostonā, Filadelfijā, Klīvlandē, Ņujorkā, Otavā, Priedainē, Ročestrā, Sirakūzās un Toronto D. Vītola vadītā dziesma bija gaidīta un darīja prieku un iesildīja tautiešu sirdis.

Ne tikai Montrealas latviešu sabiedrība, Latviešu Dziesmu svētku rīcības komiteja Toronto, bet dziesmu draugi visā plašajā pasaulē, arī mūsu tēvu zemē, skumst par D. Vītola zaudējumu. Mēs ticam, ka darbs dziesmu druvā Montrealā neapstāsies un jaunais Jundas diriģents vienmēr priecinās tautiešu sirdis. Mēs, kori dzirdot, pieminēsim arī koŗa dižvadoni Daumantu Vītolu.

Richards Tūters

Ziedojumi Latvijas Brīvības Fondam

Atpērkoties no Ziemas svētku kartīšu sūtīšanas, ziedojam Latvijas Brīvības Fondam, novēlot priecīgus Ziemas svētkus un saulainu 1987. gadu visiem radiem, draugiem un paziņām.

Viļa un Andŗa Kaļiņu ģimenes	$100
Dr. O.P. Miniats	$100
Ž. Bukovskis	$ 30
A. Kristapsons	$ 20
A. Joma	$ 25
Dr. A.M. Šteins	$100

LBF lūdz arī Tevi piedalīties šajā akcijā, tā veicinot augšanu. Vari arī LBF iestāties, iemaksājot $500 US dolaros. Pieteicies vai sūti čeku (Latvijas Brīvības Fondam)

Dr. A.M. Šteinam, 10 Moonstone Byway, Unit 162, Willowdale, Ont., M2H 3J3, tel. (416) 498-7600.

Iznākusi

Latviešu Kreditsabiedrību gadā grāmata 1987.g.

Latviešu kreditsabiedrību Toronto biedri kalendārus var saņemt par brīvu kreditsabiedrības birojos.

Kas tādā veidā kalendārus nesaņem, var kalendāru pasūtināt Amber spiestuvē. Cena par 1 eks. $4.- Kanadā un ASV, iesk. piesūtīšanu. Pasūtinot vairāk nekā 50 eks., kalendāra cena ir $3.- plus piesūtīšanas izmaksas.

Amber Printers and Publ. Ltd.,
125 Broadview Ave,
Toronto, Ont. M4M 2E9

THE SECRETARY OF STATE

WASHINGTON

November 13, 1986

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On behalf of the Government and people of the United States, I am pleased to convey to you and to the Latvian people greetings and sincere good wishes on the occasion of the sixty-eighth anniversary of the independence of Latvia.

America's moral strength in the world is based upon our unwavering support for national self-determination. The right of all nations to determine their own destiny is at the center of our foreign policy. We are strengthened and inspired by those who share this ideal and who struggle, against enormous odds, to assure its universal acceptance.

Despite decades of Soviet occupation, the courage and determination of the Latvian people have not been crushed. Their continuing commitment to freedom and nationhood remains an inspiration for us all. We are grateful for this important contribution from the Latvian people and all Americans of Latvian descent.

Sincerely yours,

George P. Shultz

Dr. Anatol Dinbergs,
Charge d'Affaires of Latvia,
4545 Klingle Street, N.W.,
Washington, D.C.

Jūlijas Eckert-MacLean sveiciens

To That Glimmering Freedom Light:

Dear Latvian Friends,

You are a People brave and valiant, who have fought on the fields of war. You have given your very heart's blood to keep freedom in the fore.

You have fought the fight for freedom on the soil of a distant sod — to keep your faith and freedom and allegiance to your God.

You stand today, amongst us, waging the self-same fight to retain our rights of freedom through the day and darkest night. You fight on no field of blood-shed, but 'tis a battlefield the same, for you reach for the truth and spread it putting tyranny to shame.

You fight from the stands and platforms of all the world to see. We listen and we hear you, knowing Truth will keep us free.

And this is the prayer I pray for you to a God who knows and sees, that: „... the Land you lost to tyranny will again, someday, be free."

So, keep your hopes up. Keep your hearts up. Keep your spirit burning bright, though it fades away to embers in the darkness of the night. And these days of loss and exile shall fade into the past and the happy day will come again when Latvia's free, at last. And then, my friends, you'll smile again as once you did before, when you walked in faith and freedom along your Baltic shore.

Yes, hold my valiant Latvians, to that glimmering Freedom Light, for, it will burst again to splendour to brighten up the night. And when Latvia tastes her freedom, through God and hope and time, you will see your Homeland free again, dear Latvian friends of mine.

Julia Eckert-MacLean

Jūlijas Eckert-MacLean adrese:
202 Romanet Lane
Sudbury, Ontario
P3E 1E3

DV DIENAS ADELAIDĒ

2.DV dienas Austrālijā šoreiz notiks 1987. g. Lieldienās no 18.—20. aprīlim. Katra gada beigās ir mūsu zemes oficiālie DV salidojumi Adelaidē, bet pa trim gadiem rīkojam DV dienas. Tās domātas draudzības stiprināšanai un neoficiālām pārrunām.

Programmā esam paredzējuši svētbrīdi mūsu latviešu ev. lut. Sv. Pētera baznīcā, DV dienu atklāšanas koncertu ar M. Bumbieŗa sarakstīto uzvedumu Tev mūžam dzīvot, Latvija. Būs vanaģu, tāpat vanadžu un jaunatnes draudzības salidojumi, vīru koŗu koncerts, raibais vakars, izbraukums.

Piedalīties solījuši Austrālijas latviešu mūziķi, solisti, vīru koŗi no dažādām pilsētām, tāpat pašu māju vanadžu Dziesmu ansamblis, vīru koris Daugava. Piedalīsies abas DV tautas deju grupas un Adelaides latviešu teātŗa ansambļa dalībnieki.

I. Matisone

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(46. turpinājums)

— Si, si! — apkārt stāvošie piebalso.

— Nu vairs tikai atombumbas mums trūkst... — kāds seņors nedroši saka.

— Atombumba!? Par ko mums atombumba vajadzīga? — partijas runasvīrs mazliet dusmīgi jautā. — Nu, zinait! Ja ģenerālis Perons pavēlēs, tad mūsu zinātnieki arī tādu nieka atombumbu iztaisīs!

— ūsi, si!

— Dabīgi, ka iztaisīs! — apstiprina pārējie.

— Vadonim taisnība, ka arģentīnieši ir labākie strādnieki pasaulē!

— Kompaņeros! Ar mūsu sasniegumiem mēs varam būt patiesi lepni!

— Mūsu zeme ir plaša, skaista, bagāta un varena! — jūsmo iezemieši.

— Vai jūsu tecila darbojas ar ,,hidraulisku centrbēdzes spēku?'' — balti tērptais husticiālists vēlas zināt.

— Si, si! — es saku, nezinādams, ko atbildēt uz tik ģeķīgu jautājumu.

Nopietnāk vērtējamiem izstādes apmeklētājiem, kas interesējas par tecilām, mašīnas noslēpumus izskaidroju labi, bet lielajā ziņkārīgo barā neatrodas neviens, kas tūliņ uz līdzenas vietas tādu darba rīku vēlētos pirkt. Vairums arģentīniešu ir tik lēnprātīgi un pieklājīgi, ka ne labprāt saka nē, bet parasti atbild ar laipnu — si, seņor, protams, seņor! Arī tagad daudzi pieraksta brāļu Infantes veikala adresi, lai vēlāk to paziņotu saviem draugiem un radiem, kuriem — droši! pavisam droši! — nu tieši šitāds trinamais aparāts steidzami nepieciešams. Arī pārējiem izstādes rīkotājiem neklājas labāk. Viņi izdala daudzus illustrētus katalogus un krāsainas tirdzniecības propagandas afišas, bet lauciniekus, kas vilktu maku no kabatas laukā un būtu ar mieru atstāt kādu iemaksas naudu, neatrod.

— Vajadzētu ķiniti rādīt par brīvu, atvelt pāris tumšā sarkanvīna mučeles vai kādu pērnā gada vērsēnu uzdurt uz iesma!... — skumīgs prāto brāļu Infantes blakus stenda kaimiņš, atspeŗu ecēšu fabrikants, kuŗa ražojumiem laudis iet pavisam nevērīgi gaŗām. — Varbūt uz oglēm ceptas gaļas smarža drīzāk atvilinātu uz šo pusi kādus naudīgus lauciniekus nekā militārā orķestŗa mūzika, karuselis un tingeltangeļi.

*

Velti esmu kreņķējies par nevērtīgi pazaudētu pirmdienu, kad, lieliem veikaliem pakaļ dzenoties, paliku tukšām rokām. Tagad pāris stundās kā pa jokam man necerēti laimējās uzsist gaisā četrpadsmit tecilas, jo daudzu ,,fereteriju'' un jauktu preču veikalu īpašniekiem, kuŗi paguvuši apskatīt un iepazīties ar plašo lauksaimniecības mašīnu un darba rīku skati, manas preces jau pazīstamas. Šodien arī vietējā Tukumanas laikrakstā La Gazeta divas pirmās lappuses pilnas ar izstādes aprakstiem un bildēm. Titula lapā pašā vidū redzams arī, kā provinces gubernātors brāļu Infantes stendā min ,,Mauritec'' trinamā aparāta pedāli un skatītāji jūsmīgi aplaudē.

Barezzi viesnīcā gandrīz izcēlies pilsoņu kaŗš un revolūcija... Pēdējo tecilu sūtījumu no Buenosairesas saņēmu četros koka skeletos iesaiņotu, kas ceļā bija salūzuši. Kad bagāžu izsaiņoju un sarkani krāsotos metalla cilindrus sanesu savā istabā, pagalmā palika apses dēļi un līstes.

— Vai jūs, seņor, tās kastes vēl lietosit? — katrs no mājas ļaudīm, kuŗam vien radās izdevība ar mani runāt, laipni jautāja.

— No, seņor!

— O! Tad varbūt atstājiet man...

— Si, seņor! Protams, seņor! — es visiem atbildēju ar ierasto iezemiešu pieklājības frazi. Tādā veidā hoteļa darbinieki pret mani bija ļoti laipni un, gaidīdami, kad es braukšu projām, jutās kā šo skeletu īpašnieki. Šorīt tas vīrs, kas aiz bāra piestātņa atkorķē vīna pudeles un ar tvaika mašīnu karsē kafiju, visu iekārotos dārgumus pievācis.

— Seņor! Seņor! Vai jūs viņam atļāvāt tā darīt? — visi pārējie, kas tagad sevi uzskata par cietušiem, nāk sūdzēties.

— Ko es zinu! Man tādi nieki nav vajadzīgi! Lai ņem, kuŗš grib! — nevērīgi atbildu.

— Ai, ai!

— Kāda skāde!

— Tik vērtīgs kokmateriāls! — cilvēki vaid.

— Būtu mēs to zinājuši! Būtu pasteigušies pirmie...

Izrādās, ka korķu rāvēja mantrausīgās nekaunības dēļ vairāk nekā simts dējējas vistas palikušas bez mitekļiem un viens labs, vecs ķēdes suns bez būdas...

Riju aspirīna tabletes un cīnos pret gripu, kas brīžiem mācas virsū. Pēcpusdienā sametās tik karsts, ka sviedri lija pār muguru. Tāds te laiks! Saule un lietus. Lietus un saule. Pievakarē ar autobusu aizbraucu uz Tafivieho pilsētiņu, kas tepat Tukumaņas pievārtē kādus trīsdesmit kilometrus uz ziemeļrietumiem. Māju rindas guļ kalnāju pakājē, kur galotnēs var redzēt Sanhavieras viesnīcu, Kristus tēlu un jauno universitātes pilsētu. Tur atrodas lielas dzelzceļu remonta darbnīcas un kādi trīs dzelzlietu veikali. Pārdevu trīsdesmit dučus šujammašīnu adatu un piecas tecilas, kuŗas dons Mauricio atsūtīs no Buenosairesas uz pēcmaksu.

Tafivieho centrā pašreiz bruģē ielas. Apkārt līdzenumā plaši cukurniedŗu lauki, sakņu dārzi un citronu plantācijas. Pakalnē, kur ar traktoru strādā arājs, virs svaigi uzartās melnzemes vagām laidelējas milzīgs mākonis baltu kaiju. Atkal sastapu to ungāru, kas apgalvo, ka Rionegro esot bagātākā Arģentīnas province. Vēl pirms veikalu slēgšanas atgriezos Tukumanā. Var gadīties, ka dabūšu lielu preču pasūtinājumu no cukurniedŗu audzētāju kooperātīva večiem. Jau priekšpusdienā apciemoju šīs firmas direktoru, kuŗš par tecilām izrādīja lielu sajūsmu un ļoti nožēloja, ka viens pats nevarot izšķirt tādu jautājumu, kas jāizlemj un jāapstiprina pārvaldes komisijai. Tagad sēžu pagalmā uz akmens soliņa zem spilgti sarkanos ziedos izplaukuša ceibo koka un ar nepacietību gaidu, ko dižie runasvīri būs nolēmuši. Te gandrīz ož pēc lielas naudas!

Laucinieki nāk rindām, un liekas, ka katrs kādu kušķi banknošu atstāj kooperātīva kasē. Pēc krietnas pusstundas vecīga sekretāre mani aicina iepirkšanās šefa birojā, kur aiz plata pulēta rakstāmgalda — tā vismaz man šķiet! — sēž tas pats balti tērptais seņors ar husticiālistu partijas nozīmi pie krūts, kuŗam vakar izstādes apmeklētāju drūzmā teicu, ka tecilas darbojas ar ,,hidraulisku centrbēdzes spēku''. Šodien viņam brūnganīgi sarkanīgs svārks mugurā, gaiši rožains krekls, balta kakla saite un olu dzeltenuma krāsas bikses. Tādēļ neesmu drošs, vai pilnīgi varu paļauties uz savu redzes atmiņu.

— Piedodiet un desmit miljonu reizes atvainojiet! — viņš saka, — ka nevaru dot izšķirīgo atbildi. Pārvaldes komisijas lēmums nav derīgs bez veikalveža paraksta. Lūdzu pienāciet rīt vai parīt, kad seņors ,,gerente'' būs atgriezies no ceļojuma.

— Ļoti labprāt, caballero! — laipni smaidīdams piekrītu, jo labs tirgotājs nekad nedrīkst izrādīt savu nepatiku. — Nav ne mazākās steigas! Uz redzēšanos parīt!

Šodien es būtu varējis uzstādīt tecilu pārdošanas pasaules rekordu, bet liela peļņa nekad tik viegli nekrīt rokā. Visiem laimes medniekiem nepieciešama liela pacietība. Saule jau laižas aiz Sanhavieras kalnājiem, un tās stari, atspoguļodamies palsu mākoņu miglājos, pāri Tukumanai met zeltainu gaismu. Jūtos savārdzis un noguris. Rīkle izkaltusi, aizsmakusi un sūrst no ilgās runāšanas ar tik daudziem veikalniekiem. Labs līdzeklis pret gripu esot salds karstvīns ar krustnagliņām, aspirīnu un citronu sulu. Barezzi viesnīcas bārā lieku sakarsēt šādu dzērienu. Kausu iztukšojis, agri eju gulēt. Par istabas biedru man šonakt cienījams dzelzceļu inspektors, kuŗam piederot arī ,,finca'' — vairāku desmit hektāru liela dārzsaimniecība.

*

Piecos no rīta viesnīcnieks ar dūri bungoja pa durvīm, ka visa māja dārdēja un rībēja, līdz pamodos no murgaina miega. Iepriekšējā vakarā izdzertais karstvīns un aspirīns ir palīdzējis. Galva vēl mazliet sāp un džinkst, bet īstu gripu neesmu saķēris. Pa nakti atkal līņājis lietus. Asfaltētās ielas laternu gaismā spīd kā melnas upes.

(Turpinājums sekos)

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

13.

Pate māte savu dēlu
Kaŗavīru sataisīja:
Apvilkusi brūnus svārkus,
Piejož zaļu zobeniņu.
32138 V.K.Z.

Ak tu cīma dzeltoneite,
Kū tu myusim karā dūsi?
Vīnam jūstu, ūtram kraklus,
Trešam zaltu zūbentiņu.
52931 Kapiņu D.

Mans bāliņš kaŗā gāja,
Joza kaŗa zobentiņu;
Joza kaŗa zobentiņu,
Lika kaŗa cepurīti.
53003 Drabešu C.

Veŗaties, vaŗa vārti,
Līdz pašam galiņam!
Nu brauks mani bāleliņi
Krustim jozti zobentiņi.
53056 Alsungas Azp.

Līku loku upe teķ,
Ratu grieza Daugavā;
Jauni puiši kaŗā gāja,
Sirdi slēdza akmenī.
32133 Kusas Md.

*

Kas kait man nedzīvot,
Tēvs baroja kumeliņu:
Dievis zina, kā tad būs,
Kad būs pašam jābaro.
3094 Mārcienas Md.

Guli, guli, tēva dēls,
Saule lēca kājgalā;
Gulēs tava tēva zeme
Pieci gadi vecainē.
3805 Sēļpils Jk.

Tā dzerdami mēs, brālīši,
Mēs godā neiesim,
Tā mēs savu tēva zemi
Drīz citam atdosim.
3820 Bārtas Lp.

Nuoc, muosiņa, nuoc muosiņa,
Smuks puisīts byldinuo.
Es naīšu, vaiņa beja,
Ilgi dzēre krūdziņā.
43339 Rugāju Abr.

Izmācīju lāci dieti,
Vilka bērnu stabulēt,
Ļaužu bērnu nevarēju
Darbiņā(i) izmācīt.
6656 V.K.Z.

*

Pār kalniņu, pār kalniņu
Mana jauka valodiņa;
Par gadiņu, par otaru
Tur i paša aizlīgošu.
15743 V.K.Z.

Jāj, tautiet, vakarā,
Lai neredz tēvs māmiņa;
Dod, Dieviņu, rītā miglu,
Lai neredz aizjājot!
15769 Sidgundas Rg.

Nasteidzīt, nadūdīt
Maņi jaunas tauteņuos;
Gona laika pi Dīveņa,
Gona ļaužu maleņī.
43349 Kārsavas Ldz.

Dod, māmiņ(a), tautietim
Apīņotu alutiņu,
Lai es varu lūkoties,
Kāds padoms dzērušam.
14676 V.K.Z.

Da zemīti brūni brunči,
Līdz pusīti sudrabiņ'.
Saka tautas raudzīdamas:
Gudram tādu bildināt.
14874 Ērgļu C.

Varoņu piemiņa Saulainē

Varoņu piemiņas svētbrīdī pie Kritušo karavīru piemineķļa Saulainē 8. novembrī pulcējās 75 personas.

To ievadīja Toronto Latviešu biedrības Sestdienas skolas 8. klases audzēkņi, skandējot L. Breikša Pieminekļa balādi, kā arī noliekot ziedu velti.

Ziedu veltes no LNAK, kā arī no plkv. Kalpaka bataljona karavīriem nolika K. Tannis; organizācijas Latvju karavīrs — Edm. Ozols; Latviešu dzelzkrusta kvalieru apvienības — A.Leišups— DV Druvas nodaļas — A. Kalniņš; Toronto Sv. Jāņa draudzes — A. Brencis; Latviešu gaidu un skautu Kanadas jendas — S. Leimanis; Rīgas 72. skautu vienības dižskautiem — P. Ezers; dievturu Burtnieku draudzes — A. Brumelis, un Kritušo karavīru pieminekļa pārvaldes — V. Tikiņš.

Ziedu vietā naudas ziedojumus nodeva Toronto Latviešu biedrība, DV Toronto nodaļa, Toronto Korporāciju kopa, Kanadas latviešu virsnieku apvienība un Rīgas 72. skautu vienības dižskauti.

Svētrunā mācītājs Arveds Celms norādīja uz ticības nozīmi un spēku mērķu sasniegšanā. Karavīru ticība īstenojās brīvā Latvijas valstī.

Svētku runā Latviešu virsnieku apvienības priekšsēdis Ernests Ozoliņš īsi raksturoja Lāčplēša kara ordeņa tapšanas vēsturi, illustrējot to ar skaitļiem un personu vārdiem, pieminot arī trīs ar šo ordeni apbalvotās latviešu sievietes: kaprāli Čanku, dižkareivi Veččunas un žēlsirdīgo māsu Elzu Žiglēvicu.

Svētbrīdis pie pieminekļa izskanēja ar Latvijas himnu. Pēc tam dalībnieki pulcējās sabiedriskajās telpās pie kafijas galda, ko bija sarūpējušas I. Leimane un M.Tikiņa. Šajā norisē literāru pienesumu deva māc. A. Celms, nolasot A. Čaka dzejojumu ,,Latviešu strēlnieku atgriešanās.''

Sestdienas skolas audzēkņus labajam priekšnesumam bija sagatavojusi klases audzinātāja Valda Bērziņa. Visu norisi prasmīgi vadīja S. Leimanis.

Tradicionālais Ziemas svētku kauju atceres sarīkojums Saulainē notiks sestdien, 10. janvārī. Tā būs arī kritušo karavīru pieminekļa 25 gadu atcere.

M.L.

Jaunatne godina Latvijas brīvības cīnītājus. Pieminas dievkalpojumu Saulainē pie Kritušo karavīru pieminekļa 9. nov. vadīja māc. A. Celms. Ziedus un vainagus nolika organizāciju pārstāvji un jaunieši. Attēlā TLB Sestdienas skolas absolventu klases audzēkņi un skauti.
Foto Jānis Galejs.

Toronto Latviešu biedrības Sestdienas skolas valstssvētku aktā 15. nov. Latviešu Namā priekšnesumu daļā skolas koklētāju ansambli diriģēja Pēteris Brīviņš (labā pusē). Kreisajā pusē solists Konrāds Ozols.
Foto J. Ligers.

Varoņu piemiņas diena Toronto latviešu biedrības Sestdienas skolā notika 8. novembrī. Sarīkojumu vadīja skolotāja Ārija Mileiko. Svētbrīdi vadīja māc. Juris Cālītis. Par Lāčplēša dienu stāstīja viesis kapt. Augusts Millers. Attēlā pēc svinīgā akta — no kr. TLB priekšnieks Laimons Ozols, skolas jaunā pārzine Elizabete Pētersone, bij. pārzine M. Matīsa un referents kapt. A. Millers.
Foto J. Ligers.

Trešā gadskārtējā Apvienotò Nāciju

Cilvēku Tiesību Dienas

DEMONSTRĀCIJA

notiks svētdien, 7. decembrī, pl. 13:00

TORONTO PILSĒTAS VALDES LAUKUMĀ

Runās Ontario parlamenta loceklis

Mr. JURI SHIMKO

Dalībniekus (vismaz 30 latviešus) technisko darbu veikšanai lūdzam pieteikties pie L. Ozola, tel. 222-2854 un ierasties Latviešu Namā, 491 College ielā plkst. 9:00.

Nāksim visi, sekojot brīvības cīnītāju parolei:
Ja ne es, tad kurš?
Ja ne tagad, tad kad?

Rīko: Kanadas Komiteja par Cilvēku Tiesībām Latvijā,
Baltijas Sieviešu Padome,
Latviešu Nacionālā Jaunatnes Apvienība Kanadā.

Demonstrācijas notiks arī

ANGLIJĀ, MONTREALĀ, KIČENERĀ un citur.

Piešķīrumi jaunatnei un politiskam darbam

DV Toronto nodaļas valdes sēdē 17. novembrī priekšsēdis Ž. Akots apsveica jaunizraudzīto valdes locekli Andri Matisonu, kas darbosies Jaunatnes nozarē.

Sēdē izšķīra Ziemas svētku piešķīrumus un uzklausīja valdes locekļu ziņojumus. Piešķīrumos politiskam darbam, latviešu skolu skolēniem un aprūpējamiem no nodaļas līdzekļiem sadalīja vairāk nekā 5500 dol. un no Astrīdes Veisas Fonda — 400 dol.

Uzposts ziemai prezidenta Kārļa Ulmaņa piemineklis un mirušo nodaļas biedru kapu vietas Ziemeļjorkas kapsētā. Izkārtota līdzekļu vākšanas akcija un kārtējā Ziemas svētku tirdziņa norise nodaļas namā 6. un 7. decembrī.

Sporta nozares izkārtotās ASV un Kanadas novusa izlases komandu sacīkstes beidzās ar kanadiešu uzvaru 90—52. Atklātā turnīrā uzvarēja: 1.v. L. Šachnazaria (ASV), 2.v. P. Kalniņš (Toronto), 3.v. M.Žulpas (Hamiltona). Dāmām: 1.v. V. Nurse (Tor.), 2.v. L.Alang (Tor.), 3.v. A. Ansone (Tor.).

Nodaļas turpmākie sarīkojumi: A. Zenaiša referāts nodaļas klubā 30. novembrī pl. 15, bērnu eglīte 14. decembrī pl. 14 ar māc. F. Kristberga svētbrīdi, 20. decembrī biedru eglīte ar māc. F. Kristberga svētbrīdi un A. Sprūdžas dziesmām un deklamācijām. 31.decembrī pl. 20 Jaungada sagaidīšana gleznotāja E. Ērvalda dekorētā zālē ar E. Zakuļa mūziku un vanadžu cienastu. Ieeja 30 dol. no personas. Galdiņi iepriekš rezervējami pie A. Selgas, tālr. 759-0460 līdz 27. decembrim. Visi sarīkojumi notiks DV Toronto nodaļas namā, 125 Broadview Ave, Toronto.

-ons.

TORONTO ZIŅAS

Latvijas valstssvētku svinībās piedalījās arī Toronto skauti. No labās: Guntis Līcis, Andris Ābols, Pēteris Brīviņš. Tālāk skolnieces Inga Brence un Rita Kolinsa.

● **DV Ziemsvētku tirdziņš 6. un 7. decembrī solās izvērsties ar bagātu mantu klāstu. Loterijai ienāk kupls ziedoto mantu devums, ko kārto vanadzes ar palīgiem. Bagātas būs novietnes ar latviešu daiļamatnieku izstrādājumiem, kur katrs varēs iegādāties piemērotu latvisku Ziemsvētku dāvanu, tāpat citas novietnes un grāmatu galds.**

● Nākošais Latviešu Balss raidījums norisīs sestdien, 29. novembrī, un tas ir veltīts jaunākai paaudzei.

Raidījumā būs arī Laumas Cennes dzeju lasījumi un mazāk dzirdētu jaunatnes ansambļu mūzikālie izpildījumi.

● Toronto latviešu luterāņu draudzes arī šogad kopējo 18. novembŗa dievkalpojumu rīkoja mūsu valsts dibināšanas dienā. Tas notika Sv. Andreja baznīcā, kur organizēti piedalījās arī skautu un gaidu vienības ar saviem karogiem. Svētīšanas vārdus teica archibīskaps A. Lūsis. Sākuma liturģiju vadīja mācītājs F.T. Kristbergs, bet svētrunu teica māc. A. Celms. Meditācijā — lūgšanā piedalījās māc. J. Cālītis un F.T. Kristbergs, aizlūdzot par Latviju un tās cīnītājiem, kam sekoja svētku svecīšu aizdedzināšana. Draudzes līdzdalība meditācijā izpaudās korāļu dziedāšanā. Svinīgo dievkalpojumu ar divām dziesmām kuplināja Sv. Andreja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā un ērģelniece Anita Rundāne.

● Varoņu piemiņas dienā, 11. novembrī, atceroties mūžībā aizsauktos cīnītājus, pie prezidenta L.K.O.Ķ. Dr. Kārļa Ulmaņa pieminekļa Jorkas latviešu kapos DV Toronto nodaļas vārdā ziedus nolika Arnolds Putniņš, bet uz kapu altāŗa — Latviešu kaŗa invalidu apvienības priekšnieks vltn. Alfreds Eglītis.

● Pensionāru apvienības sanāksme 20. novembrī latviešu namā ar 120 dalībniekiem bija veltīta Latvijas valsts dibināšanas atcerei. ko savā uzrunā minēja LNAK padomes priekšsēdis Imants Alksnis, apskatot mūsu valsts izcīnīšanu un tautas varonību aizvadītos kaŗos un tagad apspiestībā. Zālē apvienības karogu ienesa valdes priekšsēdis R. Bērziņš, karogsardzē ejot K. Benconam un tautas tērpos karoga dāvinātājai Paulīnai Vāgnerei un Anetei Benconei. Dziedāja apvienības koris Ķ. Ārgala vadībā. Hugo Miķelsons deklamēja Viļa Plūdoņa, Veronikas Strēlertes, Indras Gubiņas un Nikolaja Kalniņa dzejoļus. 4. decembŗa sanāksmē Adeles Borisas referāts Moceklis par taisnību, 11. decembrī Valda Zvanītāja stāstīs par mūsu leģionāriem Zviedrijā, bet 18. decembrī Ziemsvētku sarīkojums ar mācītāju A. Celma vadītu svētbrīdi.

● Sv. Andreja draudzes izkārtojumā 30. novembrī draudzes baznīcā pulksten 15:00 notiks garīgās mūzikas gadskārtējais koncerts Tam Kungam jauna dziesma. Koncerta programmu sagatavojuši ap 50 visu Toronto latviešu draudžu jaunieši dziedātāji Astrīdes Kalnas un māc. Jura Cālīša vadībā. Šis būs devītais jaunatnes koŗa koncerts Ziemsvētku ieskaņai, kuŗā vēl piedalās jaunās paaudzes mākslinieki viesi — ērģelnieks Dāvids Ūsis no Klīvlandes un Edijs Lindts (klarnete) no Čikagas: pie klavierēm Sandra Mogensena. Programmā septiņas dziesmas, divi ērģeļu solo un klarnetes solo — Brāmsa sonata No. 1.

● Toronto universitātē notiekošajos latviešu valodas kursos Andas Liberes vadībā pamatkursā šogad mācās 11 studentu un otrā kursa turpinājumā — 8. Lekcijas notiek ceturtdienās, vakaros, universitātes telpās. Kursos mācās arī kursanti ar vājām latviešu valodas zināšanām vai valodas nepratēji, galvenokārt no jaukto laulību ģimenēm. Tuvāka informācija par kursiem interesentiem iegūstama, zvanot kursu vadītājai A. Liberei: (416) 233—4988.

● Latviešu Centra bibliotēka ziemas mēnešos būs atvērta otrdienās no pl. 18:00 līdz 21 :00, trešdienās no 12:00 — 16:00, piektdienās no 18:00 — 21:00 un svētdienās no 12:00—16:00.

● Latviešu skola Valodiņa valsts dibināšanas dienu atzīmēja 14. novembrī Latviešu Centrā ar skolēnu priekšnesumiem un skolas pārziņa U. Zommera uzrunu, pulcējot vidējā zālē pāri par 100 dalībnieku. Skolas audzēknes Krista Gaide, Selga Gulēna un Dženifera Obraina ienesa skolas karogu un vecākās klases audzēkņi no degošām svecītēm uz galda izveidoja Latvijas kartes kontūras. Visi kopēji nodziedāja Dievs, svētī Latviju. Agrākais skolas pārzinis Dr. A. Rubenis vadīja vakara programmu. Sveicienus nodeva LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, no Centra valdes — vicepriekšsēdis V. Upeslācis. Priekšnesumos katras klases audzēkņi piedalījās ar kopdeklamācijām. Dziesmu iestarpinājumus ar ģitaru pavadīja A. Rubenis. Akta nobeigumā skolas pārzinis pieminēja 18. novembŗa lielos sarīkojumus — svinīgo aktu Toronto Universitātes aulā, Dienu Latvijai Latviešu Centrā un kopējo dievkalpojumu Sv. Andreja baznīcā, Skolotāja S. Kugliča pastāstīja bērniem, kā viņa pārdzīvojusi 18. novembri un, kā Brāļu kapos Rīgā dedzinātas svecītes brīvības cīnītājiem. Karogu iznesot visi dziedāja Daugav's abas malas. Vecāki bija klājuši cienasta galdu maziem un lieliem.

● Mācītājs F.T. Kristbergs salaulājis Nikolaju Medni un Edīti Rubeni; kristījis: Christianu Julianu Langenfeldu, Erika un Irenes, dzim. Flisaks dēlu, Džuliju Stefaniju Siredu, Richarda un Maijas, dzim. Miķelsones meitu un Lindsiju Mišelu Makgovanu (McGowan), Rika un Judītes, dzi. Miķelsones meitu.

● Toronto ,,East General'' slimnīcā 11. novembrī 70 gadu vecumā mūžībā aizgājis Jānis Grinbergs. Kurzemes cietoksnī piedzīvojis smagas dienas, no kurienes ar lielām grūtībām izkļuvis brīvajā pasaulē. No Vācijas izceļojis uz Angliju un 1952. gadā ieradies Kanadā, apmeties uz dzīvi Toronto. Pēdējos 15 gadus līdz aiziešanai atpūtā strādājis ,,Stellcare'' sabiedrībā. 25 gadus dziedājis vīru korī Viesturs; Anglijā dziedājis nelaiķa Jāņa Baruša vīru korī. Aizgājēju pēdējā gaitā no Sv. Andreja baznīcas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs J. Cālītis. Baznīcā dziedāja vīru koris Viesturs Vizmas Maksiņas vadībā, ērģeles spēlējot Editei Timermanei. Kapsētā atvadvārdus no Viestura koŗa teica Žanis Šmits. Nelaiķis atstāj sievu Melitu Elizabeti.

● Toronto savā dzīvoklī 14. novembrī pēkšņi miris Eduards Semenovs, piedzīvodams 79 gadus. 17. novembrī pēdējā gaitā viņu uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs J. Cālītis. Nelaiķim Toronto paliek dēls advokāts Ansis Semenovs, vedekla Inese un divi mazdēli.

● Par Vīnes konferenci 15. novembrī Latviešu Centrā 150 klausītājiem stāstīja latviešu delegācijas vadītājs Dr. Linards Lukss. Ziņojumu vēl papildināja Amerikas latviešu apvienības vicepriekšsēdis Valdis Pavlovskis. Baltiešu federācijas vadītājs Dr. Guntis Siliņš pastāstīja, kā kopā ar dzīvesbiedri Rutu preses konferencē novedis krievus neveiklā situācijā, sevišķi konfrontācijā ar okupētās Latvijas tā saukto ārlietu ministru Nikolaju Neilandu, kā to jau lasījām mūsu trimdas laikrakstos. V. Pavlovskis piebilda, ka latvieši Vīnē saņēmuši krievu lāci ,,pie apkakles un krietni sapurinājuši'', lai tas pārdomātu savu rīcību Baltijas valstīs.

● Referātu ciklā Sievietes Centrā 12. novembrī, pēc kokteiļu stundas un kopējām vakariņām, Michaels Bells referēja pa zvērādu rūpniecību un zvērādu apstrādāšanu Kanadā, ko papildināja neliela modes skate. Skate rādīja kādu duci kažoku, visāda stila un veida. 10. decembrī Susanna Stormota demonstrēs ēdienu dekorējumus. Klausītājiem jāņem līdz virtuves nazis, bļodiņa, griežamais dēlītis un rokas dvielītis. Interesentes aicinātas iepriekš pieteikties Centra birojā, zvanot : 759—4900.

● Latviešu virsnieku apvienības rīkotie kaŗa skolas 67. gadasvētki 29. novembrī, pl. 19:00 Latviešu Centrā.

● Apvienoto nāciju 3. gadskārtējās Cilvēku tiesību dienas demonstrācija 7. decembrī pl. 13:00 Toronto pilsētas valdes laukumā. Galvenais runātājs Ontario parlamenta loceklis Jurijs Šimko. Demonstrāciju rīko Kanadas komiteja par cilvēku tiesībām Latvijā, Baltijas sieviešu padome un Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā.

● Toronto latviešu biedrība rīko svētdien, 30. novembrī, pl. 16:00 Latviešu namā mācītāja A. Dūmiņa referātu: Laiks un mūžība. Maijas Ķuzes lasījumi. TLB dāmu komitejas kafijas galds.

● Dr. L. Luksa referāts pēc svētdienas pusdienām 7. decembrī Latviešu Centra vidējā zālē pl. 14:00 — Mūsu veselība ikdienā.

SV. KATRĪNAS

● Mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējais sadraudzības vakars ar groziņiem 6. decembrī pl. 19 poļu zālē, 85 Hain ielā. Balvu pasniegšana.

KESVIKA

● DV nodaļas Ziemsvētku eglītes vakars 6. decembrī pl. 18 Senior Citizens Dropp-in Centrā, Queensway.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

DV KV izdevumā un

Krišjāņa Puriņa sakārtojumā

iznākusi dainu izlase

OZOLS

Grāmata ieteicama skolām un kā dāvana Ziemas svētkos.

Grāmata dabūjama grāmatu galdos, Toronto DV grāmatnīcā Latviešu Namā un Centra salonā. Cena $12.00.

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(40. turpinājums)

— Nē, ne pārvarēt, bet smagos pārbaudes brīžos mēs nedrīkstam sabrukt. Vismazāko cerību vēl varam uzpūst liesmās. Toreiz, krieviem ienākot, mēs stāvējām pievilti, ar sitiena kaunu sejā, nedrīkstot sist pretī. Neesmu pareģis, bet manas izjūtas man liek sevi taupīt. Apstākļi tādi nepaliks, kādi tie ir šodien.

— Kāda nozīme dzīvei bez mērķa? — ievaicājās Anda.

— Pati dzīvība ir mērķis.

— Mani cerību putni visi ir aizlauztiem spārniem, satupuši tumsā. Jūtos kā salā palaists, noplūkāts zvirbulis.

— Pēc katras tumsas nāk rītausma. Mūsu zeme esam mēs paši. Tā ir mūsu sirdīs un zemkopim vēl bikšu starās. Saimniecei pirkstu rieviņās un pat aiz nagiem. Nebrīnaities, stiprā zemnieku cilts visur nes sev zemi līdz. Vēl esat tik jauna, runāju ar jums kā ar savu bērnu. Manējie palika tur — sadegušajā krastā.

— Jūs — — Andai trūkst vārdu.

— Mēs katrs sevī nesam smagu traģēdiju. Nemērīsim cits cita sāpes, bet paliksim kopā vienā saimē, — silti sacīja Līča kungs. Mēģinot valodu ievadīt mierīgā gultnē, Līča kundze jautāja:

— Vai gribat piedalīties pastaigās ar mums? — Mēs ik dienas izlīkumojam lielus gabalus. Reiz jau te esam, izmantosim mums dotās iespējas. Nesagaidījusi tūlītēju atbildi, tā piebilda:

— Varbūt Priedes kungs pats vislabāk pavadīs Mētras jaunkundzi —

— Negribu, ka viņš deldē zoles manis dēļ — atsaucās Anda. Man nav nekā ko iemainīt viņam pret jaunām zolēm.

— Ir parādi, kurus maksājam paši ar savu mūžu, — dziļdomīgi ieteicās Līča kungs.

Pēteris Priede savā krēslā nervozi sakustējās, Andai noskaldot:

— Nekad! Parādait man to kalnu, kurā uzkāpjot varētu redzēt Latviju! Man kādam jāpamāj ar roku —

*

Viņi ir trīs latvieši, kas uzrāpušies gandrīz līdz krustam. Līča kundze ir mazliet atpalikusi un laulātais pagriezies to pagaidīt, kamēr Anda kāpj vien augstāk.

— Tā smagāk bija gan — taisnojās Līča kundze, sevišķi tie pēdējie kāpieni. Nezinu, varbūt mani grēki bija tie, kas lika maniem ceļgaliem ielīkt.

— Drīzāk tie būs gadi, nodzīvoti gadi, — savas laulātās vājumu centās attaisnot Līča kungs.

Starplaikā Anda ir paspējusi uzrāpties līdz galotnei un nostāties krusta ēnā. Ass vējš purina svārkus un lakatu virs galvas, saltam drebulim sapurinot plecus.

Vainags ap svētā galvu, vēju izlodzīts, apsūbējis un pelēks. Vējš grabinās skārda vainagā, noliektajā vaigā metot saltos brāzienus.

Vai Viņš ir raudājis, ka tā vaigā ir ievilktas gaŗas ciešanu svītras? Andai ir sajūta, ka gribētos novilkt mēteli un apsegt šos kailos plecus.

Te tā stāvot, jaunajā sievietē radās jautājums: Vai krusts ir tikai kristietības zīme jeb visas cilvēces pazemojuma un sāpju simbols? Pamesto un atstāto pieturēšanās vieta? Visiem tiem, kas piesieti savam neizbēgamajam liktenim, savam postam un bēdām.

Varbūt svētā tēls aicina — izsūdzi savam Radītājam, par ko sirds sāp, jo cits to nedzird un nesaprot. Un lūpas čukst:

— Svētī mani! — Šai īsajā vārdā ir apvienots viss — ticība nolemtībai, glābšanās brīnums un svētība turpmākām dienām. Šī visīsākā lūgšana ietveŗ sevī visu. Dod palīdzību un atpestīšanu tiem, kas nomākti un apspiesti, izklīdināti svešumā. Spēku izturēt un pār visu palikt sev pašiem, neaplīpot ar svešo, jo naids ir tas, kas izdzēš tautu pēdas, naids un iedomības lielums.

Stāvot vēl tepat uz slīpās šķautnes, caur viņas smadzenēm izzib ātra doma:

— Liec, lai man aizmirstas smiekli un lai maize manā mutē top rūgta, ja manas domas piesienas mantīgām lietām un es nemeklēju vairs ceļu atpakaļ. Un lūgšanas elsās, balsij aizlūztot, tā piespieda vaigu svētā ceļgaliem.

No mākoņiem neatrisa ne pūka par svētības zīmi. Tikai vējš tāpat grabinās tālāk ap vientuļo pamestu.

*

Līči ir panākuši Andu, un Līča kundze čalo:

— Kalni ar savu dižumu un valdzinājumu ienāca manā dzīvē tai laikā, kad Vindzoras hercogs mīlestības dēļ atteicās no troņa. Tāpēc vien kalni bija apvīti ar romantiku, jo karaliskā mīlestība slēpēja un uzturējās Bavārijas Alpos, kuŗu attēli bija redzami arī mūsu laikrakstos un žurnālos. Tur bija redzama spožā saule un vēl spožākais sniegs.

Mani valdzināja viss — kalnu grēdas un slēpētāju saulē brūninātie ķermeņi. Un smaidi. Tā bija lapa no pasaku bilžu grāmatas, — nopūtās kundze.

— Un tur cilvēkiem nekad nebija darba dienas. Tieši šis pēdējais bija visneticamākais. Jo kā varēja dzīvot tikai no saules, sniega un smaidiem? — ieteicās Anda.

— Un tagad nu mēs esam te, un arī mums ir tikai svētdienas, — piebalsoja Līča kungs.

— Nekas te mani nepieņem, un arī es neko nepieņemu. Prieks te nenāk pretī, labdienām paceļot cepuri, — noraidīga palika Anda.

Mežu galotnēs bija iesēdies rudens, šūpodamies tas pūta svilpes. Sēžot uz kailās klints šķautnes, atklājās tālums un dziļums. Dziļums biedēja, bet tālums nesniedzās tālāk kā līdz nākošajai kalnainei, gaŗā virknē savijoties ar citām kalnu mugurām un kūkumiem, kalnam kalnu aizsedzot.

— Man gribētos uzkāpt tik augstā galotnē, lai no tās vērotu tālumu, — atzinās Anda — vajadzētu atvērties bezgala plašam skatam. — Un domīgs klusums iesēžas starp trim dzimteni pazaudējušiem.

— Kas slēpjas aiz tā slīpuma? — ierunājās Līča kundze.

— Bet tur aiz tālās ziluma svītras varētu kūpēt kāds skurstenis, — aizsapņojās Anda. — Varbūt māte gatavo vakara tiesu... —

Un pēkšņi dziļas elsas aizslāpē tās balsi.

— Vai tu tur esi? Kāda ir tava diena? Tālums man slēpj tavas pēdas. Tur tas kalnu kupris slēpj manu dzimto vietu.

— Zinu, — piebalsoja Līča kungs. — Tie ir vārdi, kuŗus daudzas mutes izvaid klusībā. Neviens mums atbildēt nevar. Bet arī sabrukt mēs nedrīkstam. Mums jāspēj no likteņa izmangot vēl tik daudz dienu, lai sagaidītu to brīdi, kur ceļa stabā būs rakstīts: uz mājām!...

— Mājās... pārnāc mājās! Tas skan tik skumji, — šis ilgotais vārds. Tajā ir viss: jumts, pieticība, miers, draugs, rads, tuvinieks un derīgums. Tajā ir viss, kas bēglim ir liegts — smeldz Andai.

Soļojot tālāk, Līča kungs ierunājās:

— Esmu praktiķis. Es te vēroju kaut ko neparastu. Tur no tā kalna lejā gāžas strauts. Ūdens, no kalna lejup tecēdams, ir izgrauzis sīkus grāvīšus, līdz izveidojies straujā un čurkstošā strautā. Šīs straumes uztveŗ apsūbējušās koka renes, gan prāvākās silēs. No pašām galotnēm tās izstatītas līču loču līdz pašai ielejai, kur visu uzkrāto ūdens daudzumu uztveŗ kāda vienkārša maza spēkstacija, dāvājot apgaismojumu tālai apkārtnei.

Nu arī sievietes ievēroja neparastās siles, kas te tikai joka pēc vien būtu novietotas. Te ūdeņi gāžas, baltas putas mezdami, strauti un peļķes sakrājas vienkopus necilajās silēs, radot mazus ūdenskritumus. No augstienes nākdami, tie krākdami un sadalīdamies aizplūst pa lielajām koka caurulēm, kas augstienēs mitrumā apaugušas kuplām bārdām, bet nolejās ar kupliem paparžu ceriem.

(Turpinājums sekos)

Alberts Galiņš

Dārgākā balva

Pie krūtīm, ko plosīja bēdas,
Šķiroties pieglaudi galvu.
Nav cita neviena, kas būtu
Man devis dārgāku balvu.

Pēc gadiem vēl maigi tā silda
Un gaišā atmiņā zvīļo,
Karstākām asarām acis pilda,
Kā viss, ko līdz galam mīļo.

* * *

Arvīds Melliņš

Gruvešu pārvaldnieks

Neviens neaizturēja dienu;
nakts atkal krita.

Nes savu baiļu nastu cilvēks,
no tumsas bēgdams —
vai Dieva?

Pa ielām,
no kuŗām pagātne noslaucīta,
viņš klīst,
pa ielām, kuŗas neved nekur.
Nekur?

Pa uzvarētu
un zaudētu kauju laukiem
tavs mantojums izkaisīts —
nearti tīrumi,
gruveši,
akli nami,
krusti,
krusti...

Cilvēks — gruvešu pārvaldnieks.

Vai pēdējais cēliens?

Pēdējais cēliens —
un Pirmais
pie Krusta.

Rītdiena
kā bērns
nevainīgām acīm
skatīsies zaļā zaļumā,
koki lepni klanīsies
rītdienai.

Neviens neaizturēja dienu
pēc Hirošimas.

* * *

Pērs Boze

Jukuma Jekuma bēdīgais gals

Kašķa meklētājs ir Jukums —
Bet vai tiek no tā kāds smukums?
Panti nespīd vairs bez vikses,
Bēdās nodzēris viņš bikses.

Ja ar citiem nevar rāties,
Mežā beidzot skrien viņš kārties,
Nemaksātas arī takses,
Zārkā jāguļas bez prakses.

Kur vien nāk šī sēru ziņa —
Nenobirst ne asariņa;
Tikai teļu koris mauro —
Prāta maz tiem arī pauros.

* * *

Anna Lomane-Lindena

ZIEMA

Caur ziemā piesnigušo dārzu
Raibs iemaldījies putnēns dzied,
Un viņa balsī klausīdamies,
Ir rozes krūmam jāuzzied.

Pats ziemas vidus,
— (cilvēks sacīs,)
Līdz pavasarim tālu šķiet —
Kas Dieva gribu izprast paspēs,
Kas negrib pavasarī diet?

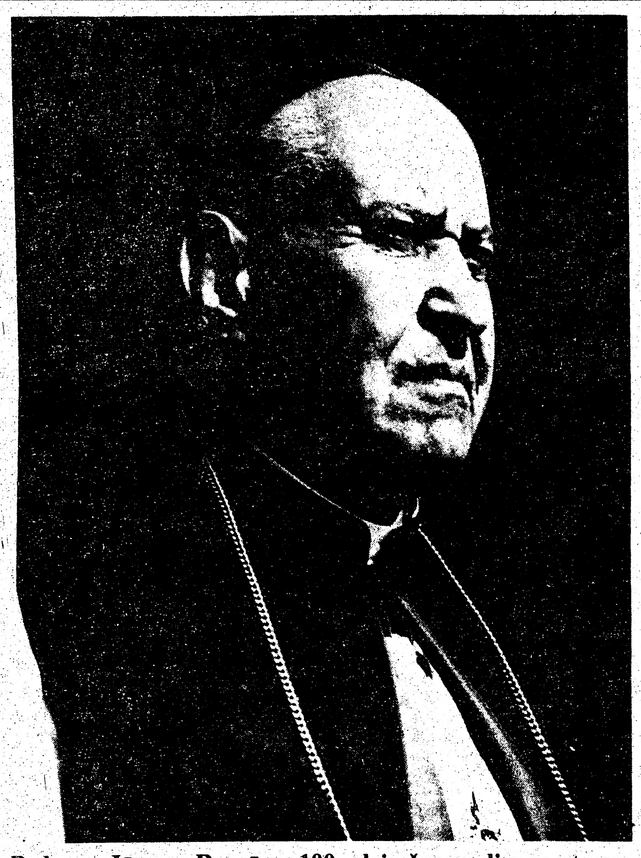

Bīskapa Jāzepa Rancāna 100. dzimšanas dienas atceres sarīkojums ar koncertu svētdien, 7. decembrī, plkst. 15, Latviešu Namā, Toronto.

Vita Plūme

Kr. Barona prēmiju šogad izpelnījās Vita Plūme Kanadā par mākslas audumiem, kuŗos simboliski izteikta mūsu tautas traģēdija.

Sarīkojumu Kalendārs

Radio raidījumi Latviešu Balss, CHIN AM skala 1540 pl. 22.30

29. novembrī pl. 19 Latviešu Namā Latviešu katoļu vienības gada svētku sarīkojums ar loteriju.

30. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14.00 vid. zālē Anitras Lekseres ceļojuma iespaidi. ,,Skandinavijā — pasaku un trolļu zemē."

30. novembrī (svētdien) pl. 15 K. Zenaiša referāts DV klubā.

30. novembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā jauniešu garīgs koncerts ,,Tam Kungam jauna dziesma".

30. novembrī pl. 16 Latviešu Namā TLB sarīkojums ar māc. A. Dūmiņa referātu — Laiks un mūžība.

4. decembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē Adele Borisa referēs par tematu Moceklis un taisnība.

6. un 7. decembrī DV tirdziņš.

7. decembrī pl. 13 bīskapa Jāzepa Rancāna piemiņas dievkalpojums lietuviešu baznīcā, 1021 College ielā, Toronto; pl. 15 Latviešu Namā, 491 College ielā, bīskapa Jāzepa Rancāna 100. dzimšanas dienas atcere. Prof. St. Ladusāns S.C. runās par — ,,Pieredzes un vērojumi". Marija Urnežus-Lamberga lasīs savas dzejas. Pēteŗa un Lauras Zariņu mūzikālie priekšnesumi.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

21. janvārī, 1987. g., trešdien, Toronto universitātes Walter Hall Edgars Kariks, flauta un Māra Biezaite, klavieres, abi no Austrālijas.

2. aprīlī, ceturtdien, Jane Mallett Theatre, Olga Grike, mecosoprāns no Vankuveras.

7. decembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14.00 vid. zālē Dr. L. Luksa referāts ,,Mūsu veselība ikdienā."

14. decembrī pl. 14 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā Pēteŗa Zariņa referāts — ,,Lūcija Garūta — latviešu sieviešu komponistes loma Latvijas vēsturē," Vadīs Ingrida Matckare.

14. decembrī Zelta svētdiena Centrā. Pēdējais azaids 1986.g. no pl. 11.30—15. Centra dāmu komiteja pārdos piparkūkas. Pl. 15 Ziemas svētku dziesmu dziedāšana svētku ieskaņai mācītāju J. Cālīša un F.T.Kristberga vadībā.

14. decembrī pl. 14.00 DV Bērnu eglīte DV namā.

20. decembrī pl. 19.00 DV biedru eglīte DV namā.

31. decembrī pl. 20.00 Jaungada sagaidīšana DV namā.

SV. KATRĪNAS

6. decembrī pl. 19 Mednieku un mākšķernieku kluba gadskārtējais sadraudzības vakars ar groziņiem — Poļu zālē, 85 Hain ielā. Balvu pasniegšana.

KESVIKA

6. decembrī pl. 18 DV nodaļas Ziemsvētku eglītes vakars Senior Citizens Dropp-in Centrā, Queensway.

1987.g.

24. janvārī pl. 19 Latviešu Centrā — ,,Rozes Tu man kādreiz devi"... — jautrs vakars viesturiešu un Dzirksts sniegumā Centra atbalstam. Sekos deja pie Alberta Šūmaņa mūzikas.

Biļetes Centra birojā un pie koristiem. Galdiņi rezervējami pēc biļešu iegādes Centra birojā.

Nesen no Latvijas izkļuvusi mūziķu ģimene — divi pieaugušie un 18 g.v. meita meklē pagaidu vai pastāvīgu dzīvokli Toronto latviešu mājā.

Aivars 225-2106.

Dep. Andrew Witer atgādināja parlamentā

Kā pagājušā gadā, tā arī šogad Latvijas neatkarības dienas pasludināšanu, 18. novembri, atzīmēja Otavas parlamentā. To darīja deputāts Andrew Witer no Toronto Parkdale—Highpark vēlēšanu iecirkņa, īsā uzrunā norādot:

,,On November 18, 1918, Latvia was proclaimed an independent democratic republic. Independence perished when the Soviet army marched into Latvia in 1940.

The anniversary of Latvian independence is celebrated in recognition of the spirit of independence and freedom which still burns bright in the hearts of the Latvian people. As a nation, Latvia has had to endure great hardship, suffering from the devastation of two world wars, and lengthy periods of foreign occupation. Today, on the 68th anniversary of their independence, Latvia remains illegally occupied by the Soviet Union.

When at times we take for granted the liberties we enjoy in Canada, we need only recall the adversity and strife suffered by Latvia to appreciate our good fortune as Canadians.

November 18th is an important day of commemoration for Latvians throughout the free world. Let us join with them in marking this day as one of special significance for all who value freedom, liberty and justice."

Uzrunu pārraidīja arī TV, ko varēja uztvert visā Kanadā. Parlamenta viesu galerijā bija redzams arī Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks ar dzīvesbiedri, N. Zoldners no Otavas un Jānis Bērziņš no Toronto u.c. Vakarā konsuls Ed. Upenieks ar dzīvesbiedri Regīnu Chateau Laurier hotelī bija ielūdzis vairākus kanadiešu un latviešu draugus vakariņās. Tajās ieradās arī Vatikāna sūtnis Otavā Angelo Palmas.

Tai pašā dienā konsuls Dr. E. Upenieks ieradās vizītē Ārlietu ministrijas Austrumeiropas nodaļā, lai iepazītos ar jauno departamenta direktoru Antonu Jurkoviču, kas izrādīja lielu interesi par mūsu aktuālajām (vīzu) problēmām un solīja darīt visu iespējamo, lai tās atrisinātu.

Archibīskaps ABN goda viesis

Anti-Bolshevik Block of Nations (ABN) konference šogad notika Toronto, no 20.—22. novembrim. Šī organizācija nodibināta Ukrainā nacistu okupācijas laikā, 1943. gada 21/22. novembrī. No 13 tautībām, kuŗas piedalījās dibināšanā, 8 bija Pad. savienības apspiesto tautu pārstāves ar nolūku cīnīties pret nacistu un komūnistu uzkundzēšanos. Aizritējušo 43 gadu laikā, kad konferences ir notikušas pārmaiņus dažādās demokratiskās valstīs, ABN, 75 dažādu organizāciju atbalstīta, tagad apvieno 23 tautības ar 2 biljoniem ārpus komūnistu imperijas esošiem iedzīvotājiem.

Šogad šajā brīvās pasaules karogu parādē ar LNAK un DV organizācijas materiālo atbalstu atradās Latvijas nacionālais karogs un delegācijā piedalījās: R. Pētersons, V. Cinis, L. Ozols, Z. Akots, P. Vasariņš, G. Šubiņš, Elma Miniate, Aina Selga, Uve Hodžinsa un E. Tannis. Rīkotāju goda viesis bija arī mūsu archibīskaps A. Lūsis.

Konferences sākuma ceremonijā, citu tautību vidū, latviešu oficiālo iepazīšanās runu teica D.G. Šubiņš. Konferences darba seka sastāvēja no trimdā esošo tautību vadītāju personu 30 minūšu ziņojumiem par veidiem, kādus piekopj komūnisti savas imperijas paplašināšanā un pasaules iekaŗošanā, ieskaitot plaši pazīstamo terroristu aktus.

Runāja Afganistānas, Etiopijas, Angolas, Kubas, Laosas, Nikaragas, Mozambikas un Vietnamas pārstāvji. Mainījās stāstītāju tautību izloksnes, bet vēstījums bija visiem vienāds — slepkavības, viltība, izprovocēšana un visam pāri — absolūts terrors pret cilvēcību. Šos informātīvos ziņojumus nomainīja rietumos atrodošos politisko stratēģistu objektīvie atklājumi ,,aukstā kaŗa laukā", Afganistānā, Vidējos austrumos un Dienvidamerikā.

Pirmās dienas vakarā, pirms došanās uz Ontario valdības ēkā deputāta J. Šimko izkārtoto pieņemšanu, konferences dalībniekus pie viesnīcas izejas sagaidīja komūnistiski noskaņota maza jaunu cilvēku grupa ar saukļiem pret ,,Amerikas imperiālistu nolūkiem Dienvidamerikā". Pieņemšanā delegātus, J. Šimko iepazīstināts, unrunāja federālās valdības ministrs D. Crombie.

Noslēguma banketā 900 viesu vidū bez jau minētajiem delegātiem vēl piedalījās archibīsk. A. Lūsis, sakot svētrunas vārdus, LNAK padomes priekšsēdis I. Alksnis, Baltiešu federācijas prezidents Dr. G. Siliņš, kā arī jaunieši — Vija Purmale, Sandra Bernaua, Ruta Rozentāle, A. Upeslācis, H. Ozols, A. Bušmanis, P. Pētersons, ,,Jūrmalas septiņnieka" M. Hildebrants un citi, kopskaitā 29 latvieši.

Konferences laikā latvieši nodeva savā vidū savākto ziedojumu Afganistānas partizānu atbalstam. Tam pašam mērķim Black Ribbon Day komitejas ierosmē savāca 2000 dol. banketa laikā. ABN Toronto konference noslēdzās ar solistes O. Makohon, pianista M. Bubna, koncertpianistes T. Mitt-Kreen piedalīšanos, pateicības izteikšanu organizētājiem un atzinības medaļu pasniegšanu atbalstītājiem. Konferences un banketa norisi vadīja Orest Steciw, ABN Kanadā.

-ons.

GRAND RAPIDI

● Aglonas Dievmātes baznīcas latviešu katoļu draudzē draudzes vecākā pienākumus arī turpmāk veiks Dr. Zigfrīds Zadvinskis. Sabiedrisko lietu (dāmu komitejā) komitejā darbosies Paulīne Zadvinska (priekšniece), Vēra Visocka (kasiere), idija Tarbunasa (sekretāre), locekļi — Marija Eglāja, Marija Buklovska, Marija Visocka, Antonina Vaivare, Jūlija Trizna, Broņislavs Visockis, Vladislavs Visockis un Staņislavs Trizna.

● Latviešu baptistu draudzes dievkalpojums notika 2. novembŗa pēcpusdienā Pakalnu ģimenes mājā pie Rokfordas. Šoreiz bija ieradies visai kupls dalībnieku skaits, ieskaitot atseviškas personas no Kalamazū, Grandhevenas, Čikagas, Batlekrīka un Gaŗezera apkaimes. Svētrunu teica draudzes māc. Oļģerts Cakars. Dziedāja draudzes ansamblis un solo dziesmu Marta Cakare, reliģiska satura dzejas deklamēja Marta Lamberte, Marta Grundule, Austra Balka un Ženija Oliņa. Klavieŗu pavadījumus veica Ināra Grosskurth.

V.Z.

RAIBĀ NEDĒĻA

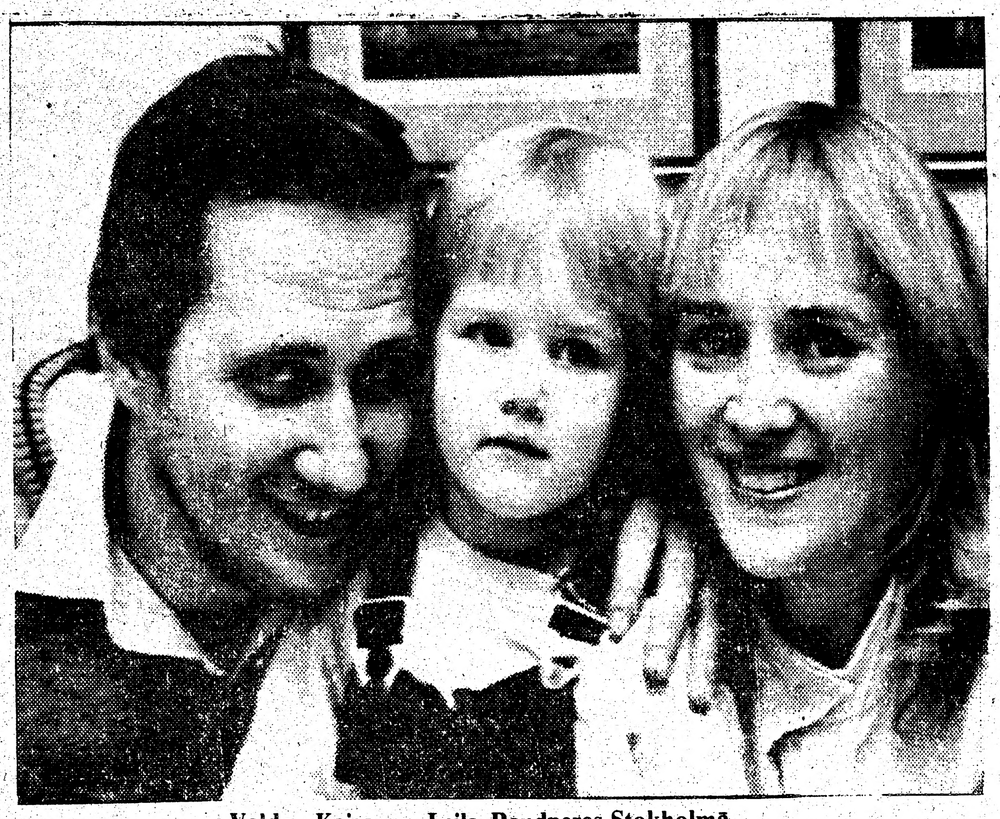

Valdo, Kaisa un Leila Randperes Stokholmā.

KAISA RANDPERE PIE VECĀKIEM

Kad 1984. gadā tā dēvētās kultūras apmaiņas ietvaros populārā igauņu dziedātāja 23 g.v. Leila Randpere ar savu vīru komūnistu partijas augstu tieslietu ministrijas ierēdni Valdo Randperi devās uz Helsinkiem, viņi atstāja mājā savu 13 mēnešu veco meitiņu Kaisu vecmāmiņas uzraudzībā. Padomju iestādes tad vēl nezināja, ka Randperes vīlušies komūnistu iekārtā, nolēmuši Helsinkos izvēlēties ceļu uz brīvību rietumos. Viņi domāja, ka Kremlis neiedrošināsies paturēt kā politisko ķīlnieku viņu pirmdzimto bērniņu Kaisu.

Nonākuši Stokholmā, Randperes tūlīt sāka izmisīgu akciju, lai panāktu sava bērna izlaišanu pie vecākiem.

Pag. gada februārī Randperes viesojās arī Kanadā un lūdza, lai ne tikai igauņi, bet arī šejienes latvieši ar saviem parakstiem nosoda Kremļa cietsirdīgo rīcību. Mazās Kaisas Randperes vārds kļuva pazīstams arī Vašingtonā, Londonā, Bonnā un citur.

Pasaules sabiedriskā doma pārmeta Kremlim nevainīga bērna turēšanu gūstā, lai tādējādi piespiestu rietumos pārgājušo abu Randperes atgriešanos.

Latviešiem bija izdevība tikties ar Randperēm un Toronto pat dzirdēt Valdo Randperes dziedāto šūpuļa dziesmiņu, kas veltīta Kremļa gūstā turētai Kaisai. Te jāpiezīmē, ka pēc atgriešanās Stokholmā Leila Randpere katru dienu ar protesta plakātu stāvēja pie turienes padomju sūtniecības vārtiem.

Tagad no Stokholmas saņemta ziņa, ka mazā Kaisa Randpere caur Helsinkiem ir beidzot nokļuvusi pie saviem vecākiem. Kaisas atbrīvošanas akcija ilga turpat 2 gadus, un vecākiem vislielākās bažas radās tad, kad atlaižot no darba Kaisas vecmāmiņu, padomju iestādes draudēja Kaisu nodot valsts bērnu patversmē.

Tagad Gorbačovs kapitulējis, lai varbūt slēptu sava nežēlīgā diktātora seju, bet Kaisas gadījumu pasaule vēl ilgu laiku atcerēsies.

ASV delegāts Dr. O. Pavlovskis mums ziņo, ka Kaisas Randperes izlaišanu Maskava paziņojusi Vīnes konferences laikā.

NOVĒRSTS APVĒRSUMS

Filipīnu valst prezidente Akino vēl pēdējā brīdī novērsa militāro apvērsumu, ko plānoja aizsardzības ministrs Enrile. Viņa atlaida visu ministru kabinetu, jo Ģenerālstāba priekšnieks Fidels Ramoss, kam tagad klausa visi militārie spēki, nostājās viņas pusē. Stāvoklis valstī tomēr vēl nav stabils.

Ramoss nostājās Akino pusē.

SARKANARMIJAS DEZERTIEŖI KANADĀ

Dažu neatlaidīgu Kanadas pilsoņu akcijas rezultātā Kanadā pag. nedēļā ieradās pieci sarkanarmieši, kas pirms trim gadiem Afganistānā izšķīrās pāriet nacionālo partizānu pusē. Viņi nevarēja noskatīties sarkanās armijas bruņoto spēku asiņainās akcijās pret civīliedzīvotājiem — sievietēm un bērniem.

Par pārbēdzējiem dabūja zināt kāda neliela Kanadas laikraksta reportieris Kingstonā. Kanadas ukraiņu un pareizticīgo baznīcas atbalstā viņš devās uz Afganistānu, kur tikās ar nelaimīgajiem pārbēdzējiem un informēja Kanadas Ārlietu ministriju par to, ka šie partizānu rokās esošie sarkanarmijas dezertieŗi vēlētos nokļūt Kanadā.

Daudziem humānistiem par lielu pārsteigumu Kanadas valdība par šiem gūstekņiem Afganistānā neizrādīja tikpat kā nekādu interesi. Ārlietu ministrijas birokrati izdomāja arvien jaunas skrīnēšanas nepieciešamību, veselības pārbaudes un citas formālitātes. Divos gadījumos sarkanarmiešu glābēji tos jau bija izvedūši līdz Pakistānai, bet pēdējā brīdī vīzas ceļojumam uz Kanadu izgaisa. Domā, ka to darīja vai nu Džo Klarks vai Flora Makdonalda, lai neradītu negātīvu lūzumu attiecsmēs ar Pad. savienības sūtniecību.

Kad filma par gūstekņu grūto dzīvi Afganistānas kalnu alās parādījās Kanadas televīzijā, Ārlietu ministrijas birokratiem bija grūti radīt tālākus aizbildinājumus.

Pag. nedēļā pieci gūstekņi atstāja lielā slepenībā Afganistānu un ar Kanadas kara lidmašīnu no Pakistānas beidzot sasniedza Kanadu. Tie pagaidām atrodas kādā Kanadas militāro spēku bazē, kur tos drošības pēc vēl pārbauda ārsti un centīgie skrīnētāji.

Domā, ka pateicība par šo piecu izlaišanu tagad pienāksies Džo Klarkam. Afganistānā vēl atrodas ap 200 sarkanarmijas dezertieŗu, kuŗus nacionālie partizāni labprāt izlaistu uz rietumiem. Kā zināms, tad pagaidām tikai seši ir izkļuvuši uz ASV un tagad pieci uz Kanadu.

Padomju savienības sūtniecība Otavā jau paspējusi brīdināt Kanadas valdību, ka Otavas un Maskavas attiecības būs nopietni apdraudētas, ja valdība pieļaus šo piecu Kanadā nokļuvušo sarkanarmiešu dezertieŗu izmantošanu pretpadomju propagandai. Reizē sūtniecība arī katēgoriski pieprasījusi tikšanos ar šiem gūstekņiem, lai personiski pārbaudītu, vai tie patiesi vēlas palikt Kanadā vai arī atgriezties atpakaļ plašajā dzimtenē. Viņi piebilst, ka tie dezertieŗi, kas labprātīgi atgriezušies, neesot sodīti, esot atraduši darbu un dzīvojot normālos apstākļos.

Pēc Padomju savienības likumiem par dezertēšanu draud nāves sods nošaujot.

Kremlis mēģinās viņus apklusināt.

Nikolajs Golovins.

Sergejs Busovs.

Vadims Plotnikovs.

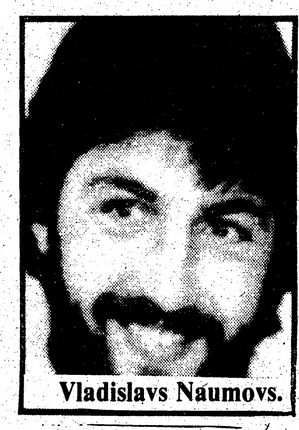

Vladislavs Naumovs.

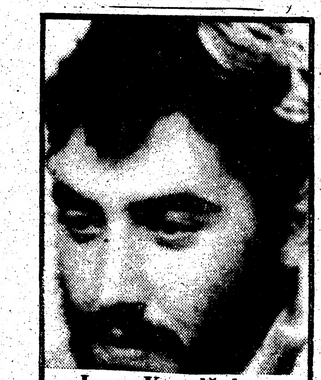

Igors Kovalčuks.

Kalniņa kundze Pļaujas svētku tītaru varēja paturēt nedaudz ilgāk cepeškrāsnī...

Fraternitas Rusticana 65 gadi

Šā gadsimta divdesmito gadu sākumā, kad Latvijā bija iestājies miers un piepildījušies brīvības centieni, latviešu tauta sīvā darbā nolīdzināja kaŗa postījumus un veica milzīgus jaunuzbūves uzdevumus. Šajā laikā Latvijas universitātē dibinājās daudzas jaunas studentu organizācijas, kas katra savā veidā solījās veltīt savus spēkus Latvijai un latviešu tautai. Viena no tām bija arī latviešu zemnieku studentu biedrība Fraternitas Rusticana. Tā pulcināja ap sevi latviešu lauku jaunatni latviešu zemniecības ideju nostiprināšanai akadēmiskā saimē. Pirms Latvijas neatkarības proklamēšanas 1917. gada 12. maijā bija nodibinājusies pirmā latviešu pilsoniskā politiskā partija — Latviešu zemnieku savienība, un tai 1921. gada 2. novembrī idejiski pievienojās Fraternitas Rusticana. Abu šo organizāciju idejiskās vadības centrā stāvēja agronoms Kārlis Ulmanis, pirmais Latvijas ministru prezidents.

Līdz lielajai emigrācijai 1944. gada vasarā Fraternitas Rusticana saime bija pulcinājusi ap sevi jau 300 lauku jauniešu, kas apguva vai arī jau bija apguvuši akadēmisko izglītību. Daudzi no tiem, ieskaitot prezidentu Kārli Ulmani, bija aizgājuši mocekļu gaitās jau pirmajā krievu okupācijas gadā 1940./41. gadā, daudzi krita kaŗa laukā latviešu leģiona rindās cīņā pret krieviem Austrumu frontē no 1943.—1945. gadam, bet daudzi aizgāja mocekļu ceļu arī pēc Latvijas otrreizējās okupācijas uz Sibirijas nāves nometnēm. To vārdi tagad sastopami ASV latviešu brāļu kapos sevišķā piemiņas plāksnē, ieskaitot prezidentu Kārli Ulmani.

Brīvās Latvijas laikā maz būs tādu iestāžu, kur atbildīgos amatos nestrādātu rustikaņi. Tāpat maz būs tādu lauku centru Latvijā, kur rustikāņi ar savu sabiedrisko darbu nebūtu piedalījušies. Arī trimdā, kad 1945. gada 28. decembrī aiz dzeloņstiepļu žogiem dibinājās mūsu kaŗavīru organizācija — Daugavas vanagi, redzam tās idejisko ierosinātāju un dibinātāju vidū divus redzamus rustikāņus : kapteini Vili Akermani un Donātu Maļinovski.

1949. gadā trimdā atjaunojās Fraternitas Rusticana darbība veco filistru vadībā, un tagad mūsu saimē ir jau pāri par 120 aktīvu locekļu no kuŗiem lielākā daļa nāk no trimdā studējušiem jauniešiem. Kontinentos un lielākās valstīs darbojas Fraternitas Rusticana kopas, bet pasaules apmērā — globālais konvents un globālais prezidijs. Ik pāris mēnešus katru saimes locekli apciemo globālā prezidija izdotais Informācijas biļetens.

Prezidenta Kārļa Ulmaņa darba un sasniegumu piemiņai izdotas publikācijas presē, bet pēdējos gados Jāņa Daģa publikācija trijos sējumos Prezidents Kārlis Ulmanis, latviešu tautas apvienotājs.

Šī gada 2. novembrī apritēja 65 gadi, kopš dibināta Fraternitas Rusticana. Brīvajā pasaulē šo dienu svinīgi atzīmēja rustikāņu saime.

Aizgājušos laikus pieminot, rustikāņi atcerējās savus lielos 5 godafilistrus: Dr. Kārli Ulmani, prof. Dr. A. Tenteli, tautsaimnieku Ādolfu Klīvi, agronomu A. Alberingu un baznīcu darbinieku A. Briedi un visus citus, kas aizgājuši mūžīgā mierā un bijuši par ceļa rādītājiem idejiskā un nacionālā darbā.

Rustikāņi turpina savu darbu brīvajā pasaulē emigrācijas zemēs un iet uzticīgi to ceļu, ko ieminuši latviešu nacionālās zemniecības ideologi.

Atceroties aizgājušos laikus un rosinot sevi nākotnei un latviešu zemniecības veselīgajam pasaules uzskatam, ko atkal reiz pārnesīsim atbrīvotajā Latvijā, — dziļi ieslēgsim savās sirdīs mūsu devīzes svētumu: ,,Laiki mainās, personība paliek'' un ,,Sirds — zemnieka gods''.

Agr. Jānis Daģis

Latviešu Centra Toronto 1986/87. darbības gada dāmu komiteja. 1.r. no kr. — Ingeborga Vēvere, priekšsēde Elmāra Gulbe, Vēra Bernāne; 2.r. — Zane Grigore, Ilga Pommersbacha, Marta Ķuze, Gaida Rāviņa, Inta Ļēvalde, Alma Ozoliņa; 3.r. — Renāte Garklāva, Austra Bāra, Maija Kunaus, Inta Tauriņa, Dace Priede un Vija Kraujiņa.
Foto V. Plampe.

Hamiltonas nodaļas 36 darba gadi

,,Mēs neviens nedomājām, ka tik ilgi būs jābūt projām no savas zemes!'', norādija valdes priekšsēdis V. Dāboliņš, gada svētku uzrunā. Cildinot nodaļas dibinātāju uzņēmību un ticību org. nākotnei un rosību latviešu tautas darba druvā. Viņš aicināja vienotam darbam arī uz priekšu, lai īstenotu DV mērķus.

Svinīgo aktu ievadīja Kristus latv. ev. lut. draudzes māc. K. Kuškēvics ar īsu svētbrīdi.

Svētku runu Brīvības cīnītāji, teica LNAK padomes priekšsēdis I. Alksnis. Savā apcerē viņš norādija uz DV org. devumu latviešu sabiedrībai un tautai trimdā, kas ir licis sirdīs ieslēgt brīvas Latvijas sapni. Jaunie latvieši savu cīņas gatavību jau apliecinājuši darbiem. Jaunieši Kopenhāgenā, Helsinkos un Jūrmalas konferencē ir likuši pasaules presei runāt par latviešiem un Latviju — un tas nedrīkst apstāties, uzsvēra svētku runas teicējs.

Uzrunu teica arī DV KV pr-dis G. Brikmanis. Viņš norādija, ka šis ir Brīvības Cīnītāju gads. Tēvzemes mīlestība un cieņa pret to ļauj cerēt uz brīvu Latviju. Viņš nodeva arī Londonas nod. sveicienus. Vanadžu vad. Nora Pulciņa savā apsveikumā aicināja aizvien palikt uzticīgiem Dievam un Latvijai. Sveicienus vēl nodeva: A. Kalupnieks no DV CV, V. Ozols no HLB, vad. E. Dāvidsons no Aiviekstes skautu un Ventas gaidu vienībām, A. Kalniņš no Druvas nodaļas, P. Vasariņš un M. Zvejniece no St. Catharines nod. un Z. Akots no Toronto nodaļas.

Novērtējot lielos nopelnus DV org. darbā, ar DV CV atzinības rakstiem tika apbalvoti: G. Auniņš, L. Kalvāne, R. Pavasara un A. Rudzroga, bet ar DV KV atzinības rakstiem A. Grīnbergs, L. Grīnberga un E. Kuncāns. Tos pasniedza DV KV pr-dis G. Brikmanis, Vanadžu vad. N. Pulciņa un DV CV loc. A. Kalupnieks.

Akta gaitu kuplināja aktrise Maija Upīte ar patriotiskām dzejām un klavieru pavadījumu veica Skaidrīte Darkevica. Akta un sarīkojuma gaitu vadīja E. Pulciņš.

Sarīkojumu kuplināja Latviešu skolas Hamiltonā audzēkņi ar uzvedumu Kas to Rīgu daudzināja, ko izpildīja ģimnazisti R. Adlers, A. Sīle, A. Neimane, S. Neimane, A. Ozols, M. Ozola un J. Ozols. Uzveduma sagatavošanā un uzveduma vadīšanā līdzdalību ņēma E. Gulbe, E. Miniate un M. Reinbergs. Ģimnāzisti deva arī tautas deju priekšnesumus.

K.

ČIKAGA

● Čikagas DV apvienības biedram, Otra pasaules kaŗa cīnītājam Jānim Abeltiņam 25. oktobrī apritēja 70 mūža gadi. Dzimis Madonas apriņķī 1916. gadā. Pēc kaŗa beigām dzīvojis Vircburgas nometnē Vācijā. ASV ieceļojis 1949. gadā Misisipi pavalstī, Čikagā ieradies 1950. gadā, strādājis televīzijas uzņēmumā Belmont. 17 gadus strādājis būvdarbus, bet pēc pensionēšanās atsācis savu iemīļoto darbu uz laukiem. Viskonsinā netāļu no Elkornas nopircis 3.5 akru lielu zemes gabalu, kur iekārtojis priekšzīmīgu augļu dārzu ar skaistām un ražīgām dažādām ābeļu šķirnēm. Pie viņa var iegādāties dažādas ābeļu šķirnes un ogulājus stādīšanai. Dabūjamas arī augļu un ogu sulas. Savā laikā viņam bija arī plaša bišu drava. Pagaidām gan uzcelta tikai mūŗa garaža, kuŗu viņš izmanto dzīvošanai vasarās. Dārza nosaukums Deviņi Ozoli. Visu gavilnieks paveicis tikai pats saviem spēkiem. No DV apvienības viņam pasniedza grāmatu.

● Čikagas DV apvienības biedram Jānim Priedem 21. oktobrī piepildījās 65 gadi. Viņš dzimis Mežotnē, Bauskas apriņķī 1921. gadā. Bijis Otra pasaules kaŗa cīnītājs. Vācijā dzīvojis Eslingenas nometnē. ASV ieceļojis Filadelfijā, bet drīz pārcēlies uz Čikagu. Ar 1987. g. janvārī viņš aiziet pensijā. Pieder pie Sv. Pāvila draudzes. Ģimenē ar dzīvesbiedri izaudzināti un izskoloti divi dēli un meita.

● Čikagas Kr. Barona Latviešu skolas labvēļu kopas rīkotais sarīkojums 1. novembrī bija pulcinājis tuvu pie 200 viesu. Sarīkojuma izkārtošanu un plašās programmas sagatavošanu veica jaunieši, piepalīdzot vecākai paaudzei. Sarīkojuma atlikums par labu Kr. Barona Latviešu skolas būvfondam. Pēc vakariņām bija sagatavoti nepilnu divu stundu kabarē priekšnesumi ar ļoti plašu un vispusīgu programmu. Redzējām, kā S. Kļaviņu-Baršney, A. Birkenu, V. Gagaini, A. Anšmiti. Vēl piedalījās E. Roze, A. Cers, L. Saleniece, M. Sīmanis, L. Gagaine (visjaunākā), J. Sedliņš. Jo sevišķi izcēlās S. Hartmanes deklamētās dzejas, tāpat L. Vudaš un A. Birkena duets.

I. Švānfelds ar savu asprātīgo humoru teicami novadīja vakaru. Ballē par mūziku gādāja E. Roze. Bija arī bagātīga izloze, kuŗai keramiku, rotas lietas dāvājuši skolas labvēļi. Loteriju vadīja J. Aistare, P. Gagaine un I. Lucāne. **A.Z.**

RM NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TORONTO KATOĻU VIENĪBAS

GADSKĀRTĒJAIS RUDENS SARĪKOJUMS

AR LOTERIJU

sestdien, 29. novembrī, precīzi plkst. 19

LATVIEŠU NAMĀ — 491 COLLEGE IELĀ

Piedalās: H. Miķelsons — Ar smaidu cauri ikdienai
A. Bencone — deklamācijas
M. Girgensona deju mūzika

PILNA BUFETE

Ieeja 8 dol.

APMEKLĒT LŪDZ

VIENĪBAS VALDE UN DĀMU KOMITEJA

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Daumants Vītols

dzimis 1907. gada 20. oktobrī Vitrupes pagastā, Latvijā,
miris 1986. gada 11. novembrī Montrealā.

Mīlestībā piemin

sieva, dēli ar ģimenēm, mazbērni, māsas ar ģimenēm un radi

Vairs nesāp viņam,
Nesāpēs nekas,
Jo citi vārti atvērās
Uz mūžību, bet skumstam mēs.
V. Hermane.

Mūžības ceļos aizgājis mūsu draugs

mācītājs Arturs Briedis

dzimis 1910. gada 24. jūlijā Rīgā,
miris 1986. gada 28. oktobrī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Kārlis Suntažs ar ģimeni

Vieglas smiltis Dieva mierā.

Mūsu nodaļas biedrs — dibinātājs

Alfrēds Banga

dzimis 1901. gada 5. oktobrī Latvijā,
miris 1986. gada 14. novembrī Londonā, Ontario.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

DV Londonas nodaļas saime

Mūžībā aizsaukts

skolotājs Daumants Vītols

1986. gada 11. novembrī Montrealā.

Kopīgās bēgļu gaitas no Salacgrīvas līdz Liepājai atcerēsies un viņu mīļā piemiņā paturēs

Guna, Biruta un Zeltīte Kanadā,
Tamāra Vulfs un Gunārs Eidemanis ASV

Dieva mierā aizgājis mana uzņēmuma darbinieks

Aleksis Sermuliņš

miris 1986. gada 5. novembrī Toronto.

Kārlis Suntažs

Vieglas smiltis svešajā malā.

TORONTO

● Atpūtas mītnē Kristus Dārzs 9. novembrī notika viena gada atceres sarīkojums ar dievkalpojumu un pusdienām līdzekļu sagādei. Dievkalpojumu vadīja māc. A. Dūmiņš, apcerot cilvēkmīlestību iedzīvotāju vidū. Dziesmu pavadījumu spēlēja Irēne Azāca.

Laicīgā daļa sākās ar valdes priekšs. Dr. J. Lūša uzrunu, kuŗai sekoja Dr. E. Upenieka, A. Budrēvica, Pensionāru apvienības valdes priekšn. R. Bērziņa (kliņģeris) un Katoļu apvienības pārstāves Birutas Vasarājas apsveikumi.

Sekoja Edītes Zariņas un palīdžu sarūpēts pankūku azaids.

Programmā piedalījās Biruta Komarovska, Valentīne Šimiņa, Anita Garjāne, Liene Mārtinsone, K. Zommers, R. Norītis un H. Miķelsons. Bagātīgs bija loterijas mantu klāsts ar mītnes iemītnieku ziedojumiem. Kupla bija brīvprātīgo talcinieku saime, un to skaits palielinās ikdienas darbā. Mītnes virtuvē kā algota pārzine strādā J. Leimane.

Pāri par 150 viesu no Toronto, Londonas un Port Kolbornas saņēma Rasmas Kubes un R. Salnas izsniegtās nodokļu atlaides zīmes par daļu no sava maksājuma.

Valdes priekšsēdis Dr. J. Lūsis saņēma Latviešu balss 5. raidījuma kopiju—kaseti.-ons.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

30. novembrī, 1. Adventa svētdienā, pl. 11 dievkalpojums ar kristībām un sprediķi bērniem. Sprediķis: ,,Miers virs zemes.'' (Jesejas 2:1—5). Jaunieši satiekas pl. 10; svētdienas skola un bērnu dārzs pl. 10.30. Iesvētāmie satiekas pl. 12.15.

7. decembrī, 2. Adventa svētdienā, pl. 11 dievkalpojums ar kristībām. Sprediķis: Kā būtu, ja...'' (Jesejas 11:1—10). Spēlēs Pēteris Semenovs, brāča. jauniešu grupa satiekas pl. 10, svētdienas skola un bērnu dārzs pl. 10.30; iesvētāmie satiekas pl.12.15.

14. decembrī, 3. Adventa svētdienā, pl. 11 dievkalpojums ar bērnu sprediķi. Sprediķis: ,,Ko dzirdam, ko redzam?''

21. decembrī, 4. Adventa svētdienā, pl. 11 dievkalpojums ,,Es jums pasludinu lielu prieku...'': Kristus piedzimšana bībelē un dziesmā. Piedalās draudzes ansamblis, jaunieši un svētdienas skolnieki.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

30. novembrī, 1. Adventa svētdienā, pl. 9.30 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 Garīgās mūzikas koncerts Tam Kungam jauna dziesma. Koncerta programmu sagatavo Toronto draudžu jaunieši.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

30. novembrī pl. 13 1. Adventa dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

Nākamais dievkalpojums 7. decembrī.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

30. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 I Adventa svētku dievkalpojums; pl. 12.30 Ziemsvētku tirdziņš.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl.13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta,
svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Gaŗezera padome uzklausīja arī sūdzības

Gaŗezera padomes sēdi ievadīja ar lūgšanu māc. L.Grendze. Padomes priekšs. O. Cakars pateicās par iepriekšējā gada darbu visiem darbiniekiem un talciniekiem.

Nometnes nozares vadītājs V. Zemesarājs nolasīja bērnu nometnes vadītājas Ilzes Lāces ziņojumu padomei: trijos posmos piedalījās 136 bērni, strādāja astoņas meiteņu audzinātājas, seši zēnu audzinātāji un 12 skolotāji. Galvenā uzmanība pievērsta faktam, lai bērni nekad nebūtu bez uzraudzības, lai neviens „nepazustu", lai ievērotu kārtību piegalda un kārtīgi paēstu. Skaļa amerikāņu „rock" mūzika no virtuves ļoti traucē nometnes darbību. Ierosinājums noliegt šādu mūziku nometnes territorijā. Kam tā nepieciešama, lai lieto austiņu aparātus. Nometnes vadītāja norādīja arī uz dažādo darbinieku alkohola lietošanu, ballēšanos un dziedāšanu līdz rīta gaismai, kur piedalījušies turpat visi jaunās paaudzes darbinieki. Nākamā dienā viņi nav spējuši savu darbu kārtīgi veikt. Vispārīgi vide, kuŗā nometnei bija jādarbojas, bijusi nepatīkama.

Gaŗezera vidusskolas direktrise Gundega Michele ziņoja, ka skolā šovasar mācījušies 194 skolēni, skolu beiguši 35 audzēkņi. Skolā darbojās 25 skolotāji, 22 audzinātāji un viena inspektrise. Balvās sadalīja 2715 dol. Divus audzēkņus izslēdza par alkohola lietošanu. Turpmāk centīsies novērst arī smēķēšanu. Arī G. Michele sūdzējās par skaļo „rock" mūziku Straumēnos un saimniecisko darbinieku dzeršanu, kas atstāj ļoti sliktu iespaidu uz GVV skolēniem. Atbalstīja I. Lāces ierosinājumu novērst šīs lietas.

Nepieciešama jauna ēka tieši skolai, kaut arī tā būtu jāceļ uz parāda. Dzīvojamās telpas var maksimāli uzņemt 180 skolēnu, tāpēc iespējams, ka nākotnē būs jānoraida daļa skolēnu, ja negādāsim papildus dzīvojamās telpas. Ir jāatjauno arī skolas inventārs, matrači, gultas, krēsli. Nepieciešamas grāmatas tieši GVV vajadzībām, ieskaitot vārdnīcas. Izdots GVV žurnāls Jaunatnes atbalss 300 eks., bet neviens eksemplārs vairs nav dabūjams. G. Michele lūdza padomi paaugstināt skolas budžetu, sevišķi mācības līdzekļu vajadzībām. Arī viņa lūdza nākotnē ievērot naktsmieru, lai saimniecības personāls to netraucētu ar ballītēm un dziedāšanu.

Padome to visu pieņēma zināšanai.

Kaut gan sadarbība ar ALA Izglītības biroju ir ļoti laba, diemžēl, GVV nav ALA vidusskola, kādas ir Kursa un Beverīna, lai gan GVV stingri pieturas pie ALA programmas.

GVV nākošā gadā sāksies nedēļu agrāk, izlaidums paredzēts 9. augustā. Trīsreiztrīs vadība jau ir rezervējusi telpas 1987. gada 3x3 nometnei no 16. līdz 23. augustam.

Ilga Reke-Andersone dāvinājusi Gaŗezera izlozei laivu 260 dol. vērtībā. Lidija Dzelzīte dāvinājusi divus zemes gabalus latviešu ciemā Dzintari Viskonsinā. Padome ar pateicību pieņēma ziedojumus.

Padomes priekšsēdis O. Cakars ziņoja par 1987. gada darbības plānu: atklāšana un gada sapulce sestdien, 23.maijā, Jāņu šarīkojums 20. jūnijā, Gaŗezera vidusskolas sākums 28. jūnijā, izlaidums 9. augustā, tautas deju kursi no 10. līdz 15. augustam, Gaŗezera dziesmu dienas no 14. līdz 16. augustam, 3x3 nometne no 16. līdz 23. augustam.

Koncertu un izrāžu pārzine Marta Cakare bija atsūtījusi rakstveida ziņojumu par notikušajiem koncertiem un izrādēm.

Izstāžu pārzinis Arvīds Štrāls ziņoja par tēlotājas mākslas izstādēm Gaŗezerā. Tās notikušas gandrīz katru nedēļas nogali. Tomēr Gaŗezeram trūkst piemērotu telpu izstādēm. Sakarā ar šo norādījumu padomes priekšsēdis O. Cakars pēc pusdienu pārtraukuma aizveda sēdes dalībniekus apskatīt Kronvalda zāles trešo stāvu, kur pēc arhitekta Jāņa Eriņa plāniem izbūvē jaunas telpas.

ALA valdes priekšsēdis A. Lambergs, būdams Gaŗezerā, ir apjautājies, vai nākotnē Gaŗezerā nevarētu novietot arī ALA archīvu.

Sporta laukuma būve ir apstājusies. A. Dravnieks norādīja, ka šinī vasarā nekas nav darīts.

Padome pieaicināja plānošanas komisijā jaunās paaudzes pārstāvi Arvīdu Pētersonu.

Dažādos jautājumos A. Štrāls ieteica atjaunot tenisa laukumu, kas maksātu ap 3200 dol.

Nākamā Gaŗezera padomes sēde paredzēta 6. decembrī.

A. Dravnieks

VALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

CHILD TAX CREDIT PREPAYMENT PROGRAM

300 dol. par bērnu

Ja jūs esat uz to tiesīgs, jūsu čeks ir jau pastā.

Kas ir tiesīgs?

Jūs automātiski saņemat iepriekšēju maksājumu 300 dol. apmērā par bērnu, ja jūs atbilstat šiem noteikumiem:

- Jūsu tīrais ienākums 1985.g. bija 15.000 vai mazāk,
- Jums ir mazgadīgs bērns vai bērni, kuŗi 1986.g. 31. decembrī būs jaunāki par 18 gadiem,
- Jūs par šo bērnu vai bērniem saņemat nodokļu atlaidi bērniem.

Kādēļ valdība to dara?

Iepriekšējais maksājums, **daļa** no nodokļu atlaides bērniem, ir domāts, lai atbalstītu vairāk nekā 750.000 ierobežotu ienākumu ģimenes ar bērniem. Starp citu, tas samazinās šīm ģimenēm nepieciešamību iemainīt ar nolaidi bērnu nodokļa čekus.

Kā ar pārējo atlaidi?

Lai saņemtu pārējo bērnu nodokļa atlaidi par 1986. gadu, vienkārši izpildait bērnu nodokļa atlaides veidlapu 1986.g. nodokļu veidlapā. Augstākā atlaide par bērnu ir $454.00, salīdzinot ar $384.00 1985. gadā.

Bet ja es neesmu tiesīgs uz iepriekšēju maksājumu?

Ja jūs šinī gadā esat saņēmuši par savu bērnu vai bērniem ģimenes piemaksu, jūs varētu būt tiesīgi uz augstāko vai daļēju atmaksu. Lai to noskaidrotu, vienkārši izpildait bērnu ienākuma nodokļa anketi savā 1986.g. ienākuma nodokļu veidlapā.

Tuvākai informācijai

Izlasait pielikumu pie savas novembŗa ģimenes piemaksas čeka vai sazinaities ar tuvāko rajona taksācijas biroju. (Numurs un adrese atrodama tālruņa grāmatā par valdības iestādēm).

Revenue Canada Taxation | Revenu Canada Impôt | Health and Welfare Canada | Santé et Bien-être social Canada

Canada

Anšlavs Eglītis

Kaktuss

Pauls Kokss (Cox), holandiešu cilmes Austrālijas režisors, ieguvis tik plašu starptautisku ievērību, ka uzaicināts daudzinātajā Kannu filmu festivālā Francijā piedalīties tiesnešu-godalgotāju kollēģijā. Tur viņš iepazinies ar patlaban populāro franču aktrisi Izabellu Huperti (Huppert), kas pazīstama kā izcila ,,liktenīgo'' sieviešu (la femme fatale) telotāja. Koksam veicies ieinteresēt Huperti pavisam citāda tipa lomai un saistīt savai filmai Kaktuss, kas darināta Austrālijā, Melburnas apkārtnē. Izrāde stipri vien atgādina dokumentārfilmu par klīnisku acu ārstniecības gadījumu, bet rūpīgā mākslinieciskā noveidojuma un tēlotāju izcilās spēles dēļ to var skatīties ar neatslābstošu interesi.

Francūziete Kola viesojas pie draugiem Austrālijā. Nejaušā autosadursmē viņa smagi ievaino kreiso aci. Ārsts ieteic bojāto aci izņemt, jo acu starpā pastāv sava veida kompensēšanās un, zūdot redzes spējai vienā acī, klūst akla arī otra. Kola vilcinās izšķirties par operāciju līdz pēdējam brīdim, kad arī veselajā acī var saglābt vairs tikai 30% no redzes spējas. Pa to laiku Kola iepazīstas un iedraudzējas ar kādu gluži aklu jaunekli, lielu prātotāju, kas pratis samierināties ar savu nelaimi un paver Kolai ieskatu uz cilvēka ,,iekšējām'' vērtībām.

Kola savukārt iepazīstina aklo draugu ar seksu... Kola nolemj vairs neatgriezties mājās, bet palikt Austrālijā pie savā aklā drauga. Viņas lēmumu nespēj grozīt pat viņas turīgais un visādi krietnais vīrs, kas ierodas Austrālijā viņu pievākt.

Šo vienkāršo un nepretenciozo fābulu Kokss veido uzsvērti klusināti, pavisam bez traģiska izmisuma u.c. skatiem. Hupertes tēlojums ir gandrīz statisks. Daudzos gadījumos redzam viņas seju gluži nekustīgu ar tikko viežami sāpīgas vai rezingnētas izteiksmes niansi, kas paradoksālā veidā sasniedza spēcīgāku iespaidu nekā strauja darbība vai intensīva vaibstu spēle. Savu tekstu kā Huperte, tā viņas pretspēlētājs aklais draugs, austrāliešu skatuves aktieris Roberts Menzijs, (Mezies) norunā bez kādiem afektiem ar rāmu, bet it kā padziļinātu mieru un ērtu dabiskumu. Spēja runāt ,,vienkārši'' un tomēr iespaidīgi allaž ir teicamu aktieru pazīme, jo dabiskums, kā to jau sen atzīmējis Oskars Vailds, ir — ,,visgrūtākā poze''. Filma, kuŗai Kokss sarakstījis (ar diviem palīgiem, īpaši dialogu risinātājiem) arī scenāriju, noskanīgi izmanto īpatnējo Austrālijas ainavu, eikaliptu mežus un ,,bušu''. Krāšņais dabas fons nereti fotografēts tīši neasi, atzīmējot Kolas zūdošo acu gaismu. Dabas rēgaino pamestības noskaņu pasvītrā kokaburu smiekli un vēl kāda cita putna dīvainā dziesma, kas atgādina spēju pātagas šņāpienu. Viss tas kopā veido grūti aizmirstamu izrādi, un Kolas un viņas aklā drauga tēli iezīmējas neparasti reljefi, liekot skatītājiem atšķirst — citējot kāda ievērojama žurnālista vārdus — cik laimīgs ir cilvēks, kam vēl ir divas veselas acis. —

Blakus lomās redzam rindu veiksmīgu austrāliešu, īpaši skatuves aktieŗu, kas prot piešķirt saviem tipiem īpatnēju, jāpieņem, austrālisku savdabību. Interesantā kārtā acu ārsta tēlošanā piesaistīts īsts profesionāls optalmologists, kas tēlo kā rūdīts aktieris. —

Preses konferencē Huperte izteicās, ka tēlojusi šo ,,savādāko'' lomu ar lielu patiku un arī turpmāk vēlētos tēlot pēc iespējas dažādas lomas. Jo tālāk loma esot viņas pašas raksturam un izjūtām, jo labāk. Lai sagatavotos Kolas lomai, viņa apmeklējusi acu klīnikas un aklo institūtus, bet neko daudz tur neesot mantojusi. Bijis vien jāpalaižas uz pašas intuiciju un režisora padomiem.

Vaicāta, kāpēc, būdama tik ļoti populāra Eiropā, viņa nav saistījusies ar kādu Holivūdas producentu, viņa paskaidroja, kā pirms gadiem 7 tēlojusi svarīgu lomu Michaela Čimino lielfilmā Debesu vārti, (Heaven's Gate), kas ar savu nesamērīgo dārgumu kļuva par leģendāru komerciālu neveiksmi. Produkcijas neveiksme pa laikam metot ēnu arī uz tēlotājiem. — Tikai šogad viņa atkal tēlojusi Holivūdas filmā ,,Gulamistabas logs'', ko publicēs šā gada beigās. Viņa uzsvēra, ka Čimino esot lielisks režisors, bet Debesu vārtu filmēšana dažādu iemeslu dēļ ieilgusi veselus 6 mēnešus, pie kam visai trupai un lielam baram tehnisko darbinieku nācies dzīvot filmēšanas vietā, Montānas pavalstī, piedzīvojot financiālu katastrofu. Kokss turpretim pietiekot ar minimālu budžetu un strādājot ļoti ātri, bieži vien atkāpdamies no scenārija, lai veidotu ainas pēc acumirkļa iedomas. Kaktuss darināts nepilnās sešās nedēļās.

Mani allaž interesējis, kas pamudina laudis pievērsties nedrošajai aktieŗu profesijai. Ruperte paskaidroja, ka bērnībā un agrā jaunībā nebūt nav tīkojusi kļūt par aktrisi, par dejotāju gan. Bet dejotājiem esot jāpārvar ārkārtīgas techniskas grūtības, kas viņai nebijis pa spēkam. Viņa sākusi studēt valodas, bet gadījies pieteikties kādā filmu studijā par statisti, kur pamazām avansējusies uz lomām, jo tēlot no techniskā viedokļa esot nesalīdzināmi vieglāk nekā dejot. Viņa nebūt neesot pēkšņi atklāta, kā to dzird stāstām par daudzām aktrisēm. Viņai ilgi vajadzējis pašai sevi neatlaidīgi ieteikt producentiem un režisoriem. Sakarā ar viņas sekmēm par filmu un skatuvi ieinteresējušās viņas vecākās māsas, viena kļuvusi par režisori, otra par scenāristi. Senāk viņas tipiski pilsoniskajā ģimenē nebijis nekādas īpašas intereses par mākslu.

Viesturs dzied

Vīru koris **Viesturs** savu 1986./87. gada sezonu iesāka diriģentes Vizmas Maksiņas vadībā, piedaloties Toronto Latviešu koncertapvienības rīkotajā Jēkaba Graubiņa 100. gadskārtas atceres koncertā.

Liekas, šis dziesmu gads būs viens no rosīgākiem koŗa vēsturē, jo viesturieši organizē Vīru koŗu dienu Toronto, sestdien, 1987. g. 25. aprīlī vai 2. maijā. Esam aicinājuši vienpadsmit (11) vīru koŗu (ansambļu) vienības no Kanadas un ASV piedalīties šai apvienoto vīru koŗu koncertā. Līdz šim ir saņemtas daudzas labvēlīgas atbildes, tādēļ ticam, ka šis projekts īstenosies ar labām sekmēm un tautiešiem būs izdevība dzirdēt tik lielu un varenu vīru kori Toronto kā vēl nekad.

Lai neradītu grūtības koŗiem iemācīties dziesmas, programmā lielāko tiesu ir paredzētas koŗiem un tautā pazīstamas melodijas. Šai sakarībā aicinām arī visus Toronto un apkārtnes vīrus un jauniešus, kas nedzied vīru koŗu vienībās, piedalīties šai kopkoncertā. Viestura koŗa mēģinājumi notiek katru otrdienas vakaru pl. 19:45 Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto.

Bez kopkoncerta pavasarī vīru korim Viesturs ir paredzēts dziedāt veco ļaužu mītnē Kristus Dārzs. 1986. gadā 26. decembrī pie Burtniekiem; Kora vakars 1987. g. 17. janvārī; Jautra satura vakars 24. janvārī Latviešu Centrā Toronto.

Kā redzams, ieceru un darba ir daudz. Viesturieši un diriģente Vizma Maksiņa aicina visus nākt mūsu pulkā atbalstīt kuplināt un skandināt latviešu dziesmu. **Visv. Roze**

Latvija Amerikā

meklē

palīgus (vēlams skolniekus vai studentus) otrdienu vakaros no pl. 15—19 pie avīzes sagatavošanas izsūtīšanai.

Zvanīt 466-1514.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Laimonis

labo

automašīnas

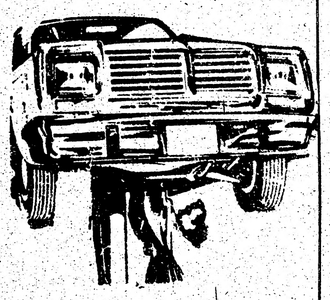

labāk
lētāk
ātrāk
603 Gerrard St. E.
Tālr. 466—0540

Pēc ,,brīvlaišanas'' no Rothmans of Pall Mall, kur strādāju 16 gadus par fotografu, esmu atgriezies privātā praksē. Centīšos pakalpot visiem pēc iespējas un vajadzības

(416) 755-2932

G. KRAUJA, Photographer

73 WESTBOURNE AVE,
SCARBORO, ONT. M1L 2Y3

MARKETING
PUBLIC RELATIONS
WEDDINGS
AUDIO VISUAL

Pārdodami divi kažoki

viens — moderns melns minka, otrs — vecākas modes muskrata. Zvanīt 469-4003.

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.

Lūdz zvanīt **889-5076.**

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.

ACU ĀRSTS

Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.

3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1
Tel. (416) 485-5233.

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

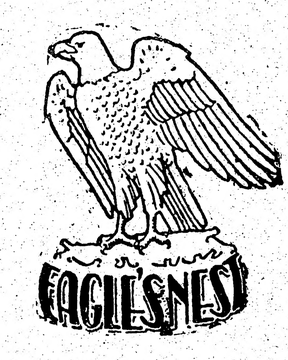

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktlēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ina Šķērberga mirusi 23. septembrī Saratogā, Ņujorkas pavalstī. Brālis Kārlis Šķērbergs viņai bija iekārtojis uzticības fondu 25,000 dolaru apmērā. Daļa no atstātām vērtībām novēlēta Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzei. Aizgājēja ilgu laiku dzīvoja Jonkeros, tad pārcēlās uz Saratogu, un vājās veselības dēļ dzīvoja veco ļaužu mītnē.

● Igauņu nacionālā komiteja Ņujorkā pārspriedusi Ņujorkas tieslietu skolas izdoto ,,Journal of International and Comparative Law'' 1985. gada ziemas numuru. Tajā angļu valodā apskatīta Baltijas valstu okupācija un pievienošana Padomju savienībai, šo valstu stāvoklis pirms pievienošanas un pēc tam. Grāmatai pievienoti 13 interesanti pielikumi par notikumiem pēc Padomju okupācijas. Ir saraksts par visu trīs Baltijas valstu deportētiem valdību locekļiem, likumdevējiem, tiesnešiem un citiem augstākiem vadītājiem, ieskaitot norādījumus par masu deportāciju. Pievienots New York Times ievadraksts no 1940. gada 20. jūlija, izvērtējot notikumus Baltijas valstīs. Pielikumā salīdzinājums par labklājību un cenām Baltijas valstīs un Padomijā. Tur ir Baltijas valstu sūtniecību vadītāju iesniegums Apvienotām Nācijām 1961. gada novembrī, Igaunijas prezidenta Petsa vēstule ar pirkstu nospiedumu, baltiešu iesniegumi Eiropas parlamentam. Skatāma arī atklāta vēstule Apvienotām Nācijām, ko parakstījuši 38 okupēto Baltijas valstu disidenti un 45 cilvēku parakstīta deklarācija par apstākļiem Baltijas valstīs. Grāmatai pievienots arī Kopenhegenas manifests, Helenas Celmiņas liecība Ņujorkas tiesā un Karaliskās Rumānijas Sūtniecības Vašingtonā iesniegums ASV Ārlietu ministrijai, kas nav atrodams šī ministrijas archīvos. Grāmatai 232 lappuses, tā iznākusi 14. novembrī.

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Palīdzības fonda sēdē 11. novembrī priekšnieka G. Ivanova vadībā konstatēja, ka pagaidām fonds saņēmis 6,229 dol. ziedojumos no 344 ziedotājiem. Ziedojumu vākšanas akcija turpinās. Sēdē piešķīra 1,500 dol. Laimoņa Stūres ģimenei, kas nesen ieradās Ņujorkā no Latvijas. Draudze viņam bija piešķīrusi 200 dol. jau iepriekš, bet DV apvienība 500 dol. Bija vairāki citi mazāki piešķīrumi.

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes valdes sēdē 11. novembrī draudzes namā nolēma draudzes sapulci rīkot 1987. gada 15. februārī Ņudžersijas novadā. Novadam ziedots apbūves gabals, un tas gatavojas būvēt ēkas. Novadu sapulces paredzētas 11. janvārī Džamaikā un Īstonranžā, 18. janvārī Jonkeros un Brooklinā, bet 25. janvārī Salā. Šogad pārvēlami trīs valdes locekļi: Uldis Grava, Miķelis Visgaušs un Kārlis Bundža. K. Bundža nav vēl piekritis kandidēt draudzes valdē, bet abi pārējie apsolījuši. Draudze saņēmusi 11,000 dol. no Jāņa Baltiņa mantojuma.

● Pēc Ņujrokas draudzes priekšnieka V. Zālītes ziņojuma panākts izlīgums prof. L. Liberta mantojuma lietā. Jau vairākus gadus draudzes valdei bija domstarpības ar L. Liberta mantojuma izpildītāju J. Krastiņu, ko mēģināja atrisināt tiesas ceļā. Pēc pašreizējā izlīguma Liberta gleznas paliek draudzei, bet naudas sadalījums vēl nav paziņots.

● Latvijas valsts svētkos draudzes atzinības rakstus saņēma Māra Krastiņa no Bronksas pamatskolas, Inese Pavāra no Gaŗezera vidusskolas, Eduards Zieduņš, Ēriks Rūtiņš, Linda Gailę, Aija Braunfelde, Dzintars Dzilna un Grants Grava no Bronksas vidusskolas. ALA atzinības rakstus un apbalvojumus saņēma Sandra Jurevica no Bronksas pamatskolas, Diana Juzupa no Longailendas pamatskolas, Māra Braunfelda un Indra Rupnere no Bronksas pamatskolas, Rita Braunfelde, Zinta Jansone, Ingrida Jurevica, Laris Grava, Māra Rupnere no Bronksas vidusskolas un Sarija Niedre no Longailendas vidusskolas. Ingrida Baumane no Bronksas vidusskolas bija pirmā ASV apmērā. Visi skolnieki ir Ņujorkas draudzes locekļu bērni, no tiem 17 bija ieradušies 18. novembŗa sarīkojumā. Apbalvojumus izdalīja ALA Izglītības biroja vadītāja Māra Soikāne-Trapāne.

● Ņujorkas latviešu skautu un gaidu dāvāto karogu šogad 18. novembŗa sarīkojumā Ņudžersijas skolas audzēknis Mārtiņš Zaprauskis nodeva glabāšanā uz vienu gadu Bronksas skolas audzēknei Mārai Braunfeldei.

● Jurists un sabiedriskais darbinieks Nikolajs Grava miris 12. novembrī Ņudžersijā, pārpelnots 14. novembrī. Viņš dzimis 1903. gada 19. jūnijā Bārtas pagastā, bija zvērināts advokāts un pilsētas domnieks Liepājā, bet ASV sociālās apgādes ierēdnis Ņujorkā. Sākot ar 1956. gadu darbojās Ņujorkas latviešu organizāciju padomē kopš 1963. gada un priekšnieks no 1973.—1975. gadam. Ņujorkas latviešu organizāciju padomes vārdā atvadījās Dr. A. Bogdanovics.

● Latvijas valstsvētku sarīkojumā 15. novembrī atzinības rakstus saņēma Normunds Treijs, Leons Rumaks un Valda Aldzere. Šinī gadā Brīvības fonda dalībnieki no Ņujorkas apkārtnes kļuvuši Māris Bībelnieks, Alfreds un Herta Braunfeldi, Elita Gobiņa, Anna un Leons Rumaki un D. Zariņa, katrs iemaksājot 500 dolaru ziedojumu.

● Latvieši, kas rudenī apmeklējuši Igauņu namu Manhatenā, ievērojuši, ka namam vasaras laikā izdarīti lieli remonti. Igauņu labdaris no Venecuēlas ziedojis 50,000 dol. Igauņu nama uzlabošanai. Ēdamzālē ierīkoti jauni galdi un krēsli, kāpņu telpās jaunas grīdsegas, sarīkojumu zāle pārbūvēta.

● Valsts neatkarības svētku vakariņās DV namā Bronksā 15. novembŗa vakarā bija ieradušies pāri par 150 viesu, krietni vairāk nekā pieteikušies. Vanadzes bija gādājušas par cienastu. Daudz bija jauniešu, kas dziedāja tautasdziesmas, kam pievienojās arī vecākā paaudze.

ROČESTRA, N.Y.

Jelgavniecei Alīdai Kalniņai 13. decembrī aprit mūža astoņdesmitais gads. Dzimusi būvamatnieka četru bērnu ģimenē. Beigusi Treimaņa mājturības kursus un sākusi darbu Lielupes krastos novietoto ķieģeļcepļu veikalos. Šo populāro rūpniecību tolaik pārzināja ģenerālis Bangerskis, taču tās īstais pārvaldnieks un lietu kārtotājs bija civīla persona. 1940. gadā slēgusi mūža derību ar Jāni Kalniņu. 1942. gadā Kalniņu ģimenē ierodas pirmdzimtais dēls Andris.

1944. gadā, sākoties izceļošanai, Kalniņu ģimene ierodas Goteshafenā, no kurienes nonāk Mērbekas bēgļu nometnē, kas kļūst ievērojama ar vienkopus pulcētiem Nacionālā un Dailes teātŗa aktieŗiem. Nometnē uzraušas rosīgs gars — notiek teātŗa izrādes, arī ceļojošās, priekšlasījumi un citas kultūrālas rosmes. Arī jubilāre tajās iesaistās (J. Raiņa ,,Daugavas'' uzvedums), razdama sirsnīgu sadzīvošanu ar aktieŗu saimi.

No Mērbekas nometnes ar ģimeni izceļo uz ASV novietojoties uz dzīvi un darbu Ročestras pilsētā, N.Y. Jubilāre ir viena no Krusta draudzes dibinātājām, kas ar savu uzticīgo kalpošanu latviešu sadraudzībai ieguvusi daudz draugu un cienītāju. Darbojusies draudzes dāmu komitejā, kuŗas talciniece viņa ir vēl šodien. Nav nevienas latviešu organizācijas Ročestrā, kuŗas atbalstīšanai vai darba sekmēšanai jubilāre nebūtu devusi savas sirds vai roku atbalstu. Par ilggadēju darbošanos latviešu draudzē archibīskaps A. Lūsis viņu apbalvojis ar Atzinības rakstu.

Milvoku vanadžu kopas valde. No kr. sēž: T. Austere, E. Mintika, kopas priekšniece M. Cukura, Z. Vilciņa, L. Gulbe, M. Vilcāne; stāv: I. Pelce, A. Lāce, H. Rumpētere, I. Strazdiņa, E. Zālīte, A. Ozoliņa. Foto V. Jaunkalnietis.

Ir nostaigāts svētīgs posms no dzīves gaŗās jūdzes, kas jubilārei iezīmēts gan ar smagu pārdzīvojumu brīžiem, gan saulainām dienām. Viņas iedaba palikusi nemainīga — ar visiem satikt, visiem uzsmaidīt, panākt un uzturēt sadraudzīgu un rosīgu gaisotni attiecībās ar tautiešiem.

Jubilāre ir liela grāmatniece, dziesmu mīļotāja, ģimenes pavarda siltuma un saskanīgas dzīves turētāja. Lai šis pašas Laimas nospriestais ceļš turpinās gados, kas vēl nāks.

A. Sed.

Dziednieka 50 darba gadi

Labai daļai ņujorkiešu, tāpat daudziem no dzimtenes un nometņu laikiem Vācijā, būs pazīstams Dr. Voldemārs Jansons, kas tagad ilgus gadus strādā savā speciālitātē Ņujorkā. Šinīs dienās viņam piepildījās 50 darba gadi. Pēc Latvijas universitātes medicīnas fakultātes beigšanas 1936. g. sācis specializēties iekšķīgās slimībās, ko beidzis 1943.g., vēlāk papildinoties Vācijā un ASV. Latvijā strādājis par iekšķīgo slimību ārstu Liepājas un Jelgavas kaŗa slimnīcā. Bijis Latvijas ārstu biedrības Jelgavas nodaļas sekretārs. ASV sākuma gados bijis iekšķīgo slimību ārsts veterānu slimnīcā Masačusetas pavalstī līdz 1956.g.; pārcēlies uz Ņujorku, kur nodibinājis plašu privātpraksi. Nepārtraukta sekošana medicīnas zinātnēs jaunākām atziņām un ilgu gadu pieredze Dr. V. Jansonam bieži nodērējusi reti sastopamu slimību, kā arī komplicētu un steidzamu gadījumu,sekmīgai atrisināšanai. Dr. V. Jansons uzņemts starptautiskajā iekšķīgo slimību speciālistu apvienībā Šveicē. Viņš ir Fellow American College of Chest Physicians, Fellow New York Academy of Medicine un daudzās citās ASV ārstu speciālistu biedrībās, kā arī starptautiskās medicīnas speciālistu organizācijās Eiropā. Dr. V. Jansona pieredze atzīmēta publikācijās ,,Leaders in American Science'' un ,,Directory of International Biographies''.

50 gadu darba jubilejas gadījumā Ņujorkas ārstu biedrība Dr. V. Jansonam pasniegusi Atzinības diplomu par medicīnai veltītiem 50 dzīves gadiem. Viņš uzņemts par mūža biedru ārstu klubā — Fifty Year Club of American Medicine. Studiju laikā bijis Latvijas universitātes medicīnas fakultātes studentu biedrības priekšnieks. **V. Zirnītis.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

Abonementa maksas vēlams kārtot reizē ar maksājumu par Ziemas svētku kartītēm.

P. Grods

Oda sīciens

Kultūras apmaiņas un šķietamas sadarbības nolūkā starp komūnistisko Padomju savienību un demokratisko Ameriku šobrīd iestājies posms, kad abi pretpola spēlētāji parāda, kaut arī daļēji, viens otram to, ar ko tie var dižoties. Šai sakarībā tad nu dažādu nozaru un interešu ļaudis sākuši ciemošanos pa abu lielvalšķu territorijām, demonstrējot savu māku un zināšanas dažādās jomās.

Ciemiņi no sarkanās nedalāmās jau šodien paspējuši savos apciemojumos vairāk vai mazāk pakritizēt vai pat nosodīt rietumzemē pieredzēto. Brīžiem rādās, ka viņus vairāk interesē cilvēku sociālās un saimnieciskās attiecības rietumu tautās, nevis kultūras jautājumi un to salīdzinājums. Protams, pa starpām uzraušas arī izspiegošanas tieksmes : bez šiem nolūkiem padomju valsts nemaz nav domājama. Kas izraudzīti šais vizitējošās grupās, tie arī nonāk ciešākā saskarē, ar to, ko viņi zondē, ciemodamies rietumu zemēs. Tie, kas paliek mājās, izvēlas citus paņēmienus: raksta vēstules Amerikas valstsvīriem, Amerikas prezidentu ieskaitot, kuŗās izteic dažāda asuma kritikas, pacilā arī jautājumus, kam sakars ar rietumvalšķu politiku, dzīves stilu un sociāliem jautājumiem.

Šo drošinieku skaitā, kuri šauj bultas uz rietumiem, ir arī padomju Latvijas Rīgas politechniskā institūta profesors un filozofijas zinātņu doktors, Latvijas sutrumu daļā dzimušais Jāzeps Brolišs. Jau savas atklātās vēstules sākumā Amerikas prezidentam rakstītājs norāda, ka viņam nav cerību, ka vēstule labvēlīgi ietekmēs un vai vispār tā tiks ievērota, ņemot vērā, ka prezidents labprātāk uzklausot tos, kuŗi stāsta visādus izdomājumus par padomju iekārtu, latviešu dzīvi sociālisma lielvalstī, viltojot latviešu tautas vēsturi...

Saprotams, te tēmēts uz trimdas latviešu organizācijām un to pārstāvjiem, kuŗu rīcībā autentiski dati par to, kāda šodien izskatās Latvija, iekļauta komūnisma ķetnās. Vēstules turpinājumā Brolišs turpina meliem piesātinātu vāvuļošanu: esot piedzimis vietā, kur uz katra soļa valdījusi nabadzība un posts. Tikai daži pieaugušie pratuši lasīt un rakstīt. Kaut veikalos preču bijis gana, darba cilvēkam nav bijis naudas(!?) mantu nopirkšanai, kaut gan viņa darba stundas bijušas gaŗas (ja nu tā, tad darba cilvēks par šīm gaŗajām stundām arī kaut ko nopelnīja-P.G.) Pavasaŗos dažkārt pietrūcis maizes, ģimenē visiem nav bijuši apavi...1938. gadā Broliša novadā skolasbērni saņēmuši dāvanas no Amerikas. Atsūtītie kokvilnas džemperi pēc nedaudz nedeļām sašķīduši lupatu lēveŗos... Latviešu cilvēku tiesības un rocība neatkarīgās Latvijas laikā bijusi zem katras kritikas...

Un tad oda sīciens turpinās. Īsta labklājības saule Latvijai uzlēkusi 1940. gada vasarā: sociālisma atjaunošana nodrošinājusi visiem darbu, maizi, izglītību, vārda un preses, organizēšanās un sapulču tiesības, kā arī politisko un sirdsapziņas brīvību(?!) Esot sācies latviešu tautas ekonomiskais un kultūras uzplaukums... Melu deva šaīs apliecinājumos varīē milzīgiem ļaudīm, uz kādiem spējīgs vienīgi postīgās komūnistu varas dienderis. Bet tad Brolišs negaidīti pieskaŗas baigā gada notikumiem, pieļaujot varbūtību, ka vara kļūdījusies, nodarot pāri atsevišķiem Latvijas pilsoņiem (tos apcietinot, deportējot vai apšaujot — P.G.) Brolišs, protams, apzinīgi izvairās patiesības. Tā taču bija vesela tautas masa, kuŗu nevis aiz ,,kļūdīšanās'', bet apzinīgi un pēc plāna iznīcināja okupanti 1940./41. g. notikumos.

Visvairāk Brolišam derdzas ASV prezidenta gadskārtēji izsludinātā apspiesto nāciju diena, kuŗā visi, kas cieš komūnisma jūgā, vēršas pie pasaules sirdsapziņas, lai tās ietekmē komūnismam pavērdzinātās tautas atgūtu brīvību. Šogad apspiesto nāciju diena izvērtās par ASV prezidenta izsludināto Baltijas tautu brīvības dienu. Brolišs iekaist nenevaldāmās dusmās un pārmet ASV prezidentam par tiesību piesavināšanos izlemt latviešu tautas likteņus, tā it kā iejaucoties latviešu tautas iekšējās lietās.

Te nu jāatgādina atklātās vēstules autoram, ko viņš vai nu vēl nezina vai negrib zināt: ASV pastāvēšanas pamatos ir brīvība, cilvēku tiesības un visi citi demokrātiskas valsts iekārtas nesatricināmie balsti. Amerikas tauta un tās valdība līdz ar prezidentu vēlas, lai arī citas valstis ņemtu vērā šos pamatprincipu, kas ir vienīgais spēks un saturs — stingras un drošas noturēt pasaules valšķu attiecības. Ja Savienoto valšķu prezidents izsludina brīvības proklamāciju tiem, kuŗiem tās nav, tad tā ir pati par sevi saprotama rīcība, kas vērsta pret varu, kas šo brīvību noārdījusi vai apsmējusi.

Amerikas prezidentam un valdībai Baltajā namā ir pietiekami daudz autentisku ziņu un pierādījumu par Padomju savienības vardarbīgām izrīcībām Baltijas valstīs, jau sākot ar to brīdi, kad tās 1920. gadā nolīga miera līgumus ar Padomju savienību, kas vēlāk visus tos iemeta mēslainē, iznīcinot šo treju valšķu suverenitāti.

Vēstules autoru Brolišu kaitina trimdas latviešu aktīvitātes. Viņš jautā prezidentam: vai nebūtu labāk, ja prezidents mazāk klausītos latviskās izcelsmes vēstures viltotājos(?!) Kuŗš gan vēl vairāk aplipis ar šiem daudzkārtējiem melīem kā padomju Latvijas vēsturnieks Drīzulis ar savu viltotāju kadru, kuŗa ,,padomi un ieteikumi'' kā bumerangs trāpa pašus viltniekus. Vēstules turpinājumā Brolišs ļauj vaļu melu dzirnavām, apgalvojot, ka pie mums (padomju Latvijā) ir brīvība ticēt vai neticēt dievam (rakstīts ar mazo burtu — P.G.), un ka latviešu tauta socialismā dzīvo labāk un saturīgāk...

Vēstules beigās Brolišs tradicionālā pačalojumā par saspīlējumu divu lielvalšķu attiecībās uzskata par nepieciešamību sēsties pie sarunu galda ar padomju valsts vadītājiem un vienoties par atbruņošanos, izvairīdamies no atziņuma, ka pasaules saspīlējuma atslabināšanā padomju valdībai nav patiesas intereses un tā gadiem ilgās sarunās šo jautājumu novedusi stāvoklī, kam nav rezultātu.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie ,,Chester'' pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
Vasaras laikā, gaŗās nedēļu nogalēs, veikals slēgts no sestdienas līdz pirmdienai.
Inta Gugāns-Tauriņš

Vai Jūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto pēc 5 gadiem?

Ja mēs apdrošinām jaunu auto, mūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto! Arī pēc 5 gadiem vai vēlāk!
759-0266 un 759-2771
Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

Ontario provincē ir jauns likums, kas strādniekus vairāk nodrošina pret indīgiem materiāliem.

Vai jūs strādājat birojā, fabrikā vai darbnīcā, jūs varat būt pakļauti bīstamiem materiāliem, paši to nemaz nezinādami.

Ontario valdība 6. novembrī izdevusi jaunu noteikumu, kas stāsies spēkā 1986. gada 6. decembrī. Jaunais noteikums ikvienam paredz darbā lielāku drošību divi dažādos veidos. Pirmkārt, tas ar likumu noteic augstākās pieļaujamās drošības pakāpes 600 dažādām indīgām vielām. Otrkārt, tas prasa, lai darba vietās indīgo materiālu iedarbība tiktu mazināta ar techniskām kontrolēm, piem. ar uzlabotu ventilāciju, nevis lietojot aizsargmaskas.

Ja jūs vēlaties saņemt materiālu sarakstu un informāciju par drošības normām, apmeklējiet tuvāko Ontario Darba ministrijas biroju.

Ja jūs vēlētos pasūtināt brošūru, kuŗā minēti noteikumi un indīgo materiālu saraksts, kā arī bīstamās iedarbības robežas, atsūtait čeku vai naudas pārvedumu $1.00 vērtībā, adresējot: The Treasurer of Ontario, ar adresi

Ministry of Government Services
Publications Services Section
5th Floor
880 Bay Street
Toronto, Ontario
M7A 1N8

Ministry of Labour
Ontario
Minister, Hon. William Wrye
Premier, Hon. David Peterson

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

A. Ceichners — Latvijas boļševizācija 1940—1941 $27.00
Latvju Enciklopēdija 1 ..... $48.00
Latvju Enciklopēdija 2 ..... $52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking $12.00
Laiks, telpa, ļaudis IV daļa 40.00
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird $12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums ..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti ..... $ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis ..... $ 6.60
Garīgs apskats II $15.00
E. Grīslis — Mēs dzīvojam cerībā $18.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares $27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām $12.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas $12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm $24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III $42.00
O. Perro — Vēstures veidotāji $20.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs $12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm $12.50
Latvija — sienas kartes $12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums ... $15.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns ... $12.00
Priekulieši — Atceres $42.00
K. Osis — Uz utopiju tilta $13.00
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa ..... $ 9.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.) $20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Lielākais latviešu veikals Toronto

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905

Piedāvā:
- **lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,**
- **žāvētus tītarus, zivis,**
- **pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.**
- **klāj viesību galdus.**

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko

534-2926

Thermo Windows

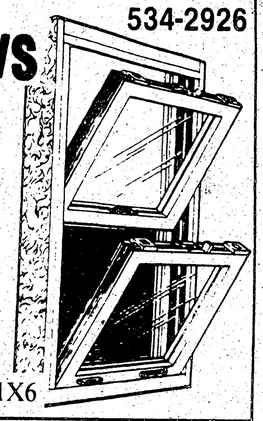

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

APBEDĪŠANAS BIROJS

6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924—7095.

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING

Ar COLEMAN Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.

Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valteram Ivans vai Ike Rawal

Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

Gaidām jūs Austrālijā!

Austrālijas Latviešu kultūras dienas, šogad jau 36. reizi pēc kārtas, notiks decembrī, Dienvidaustrālijas galvaspilsētā Adelalaidē. Šī mierīgā, laipnā dārzu pilsēta pēdējā laikā piedzīvojusi neparedzētu tūristu pieplūdumu, dzīvību un modinājusi interesi.

Šogad Dienvidaustrālija atzīmē savu 150 gadu pastāvēšanas atceri. Notiek oficiālas svinības, kā arī dažādi sarīkojumi un izstādes. Oficiālajā programmā uzņemtas arī AL36K Dienas. Nesen atklāts elegants un plašs kazino, ko apmeklējuši jau vairāk nekā miljons cilvēku. Lielās intereses dēļ kazino tagad atvērts 24 stundas dienā. Karalienes apmeklējuma laikā atklāja "O - bāni", kas lepojas ar ātrāko autobusu satiksmi pasaulē. Ne par velti Dienvidaustrāliju sauc par Festivalu pavalsti. Ik pa divi gadiem te rīko "Adelaides Festival of Arts", kas ilgst 3—4 nedēļas un pulcina daudz viesu un internacionāli pazīstamu mākslinieku. Notiek koncerti, teātŗa un operu izrādes, rakstnieku nedēļa, dažādas izstādes, demonstrējumi, tirdziņš, uguņošana. Var priecāties, dārgās viesizrādes apmeklējot, var arī priecāties bez lieliem izdevumiem, jo ir brīvkoncerti, izstādes un jautrais tirdziņš.

Jubilejas gada svinībās piedalījušies arī latvieši, gan kā mūziķi koncertos, gan gleznu izstādes rīkojot, gan piedaloties rokdarbu izstādēs. Sevišķi pēdējās, pavisam trijās, latvietes izcēlās ar sevišķi rūpīgi izstrādātajiem darbiem. „Fibre Award" iztādē divas no trim godalgām piešķirtas latvietēm.

Protams, galvenā latviešu interese un gatavošanās šogad ir veltīta Kultūras dienām, kas notiks no 26. decembŗa līdz 1. janvārim. Patiesībā jau iepriekš var apmeklēt krāšņo Brigaderes Princeses Gundegas un karaļa Brusubārdas izrādi, jo pirmizrāde notiks 14. decembrī (pavisam 3 izrādes). Lietiškās mākslas izstādi atklās 17. decembrī, un tēlojošās mākslas izstādi 21. decembrī. Sākot ar 26. decembri, ir tik daudz vērtīgu sarīkojumu, ka labi jāizplāno, lai neko nekavētu, bet arī tā, lai vienai dienai netiek par daudz. Plānošanai palīdzēs aptuvenā programma:

Piektdien, 26. decembrī, plkst. 10—11 KD dievkalpojums, plkst. 14—16 Homo Novus izrāde, plkst. 19—21 Atklāšanas koncerts, plkst. 21:30 — Jauniešu iepazīšanās.

Sestdien, 27. decembrī plkst. 15—17 Kamermūzikas koncerts, plkst. 15—18 ALTA izrāde (Princese Gundega), plkst. 19—22 ALTA izrāde (Princese Gundega).

Svētdien, 28. decembrī, plkst. 15—17 Jauniešu sarīkojums, plkst. 19:30—21:30 Homo Novus izrāde.

Pirmdien, 29. decembrī, plkst. 14—17 Literārā pēcpusdiena, plkst. 19—21 Tautas deju uzvedums.

Otrdien, 30 decembrī plkst. 19—21:30 Kopkoŗu koncerts.

Trešdien, 31. decembrī plkst. 15—17 Homo Novus izrāde, plkst. 20 — K.D. nobeiguma balle.

Bez minētajiem uzvedumiem programmā, kas aizņem dienu no rīta līdz naktij, ir dažādi mēģinājumi, sports, apkūlības, jauniešu saieti, DV salidojums un vairākas sanāksmes — LAAJ, kas notiks 31. dec. 9—17, arī skolotāju, DV, akadēmisko organizāciju un zinātnieku. Rīcības komitejas priekšsēdis Adolfs Borkus ir pārliecināts, ka AL36. Kultūras dienas būs plašākās un krāšņākās, kādas notikušas. Piedalīsies arī vairāki ārzemju viesi. Kā galvenos var minēt režisoru prof. Māri Ubānu un prof. J.V. Kļaviņu, kas dziedās vairākos koncertos un arī lasīs referātu zinātnieku sanāksmē. Šajās KD galvenokārt esam pulcinājuši jauniešus. Ne tikai jauniešu sarīkojumā, bet arī dziesmu spēlēs un teātŗa uzvedumā jaunieši būs vairākumā. Pirmoreiz mūsu KD programmā iecerēts arī kamermūzikas koncerts, kuŗā piedalīsies vairāki jaunākās paaudzes ievērību guvuši latviešu mūziķi čellinieka J. Lauŗa vadībā.

Pirmajā janvārī paredzēts izbraukums (ar pusdienām) uz latviešu izglītības centru Dzintariem. Tas ir Austrālijas latviešu īpašums, lielāks zemes gabals un ēku komplekss — kopējiem spēkiem pirkts, kopējiem spēkiem būvēts. Dzintari atrodas apm. 70 km no Adelaides uz dienvidiem. Ceļš ved tuvu jūrai, tad iegriežas kalnos, tad — cauri eikaliptu apaugušām ielejām — atkal atgriežas pie jūras, kur apaļa kalna galā plīvo Latvijas karogs. Šogad pirmoreiz te apmetās Latviešu Vasaras vidusskola, te arī notikušas skolotāju un jauniešu sanāksmes. Jāņu svinēšana, Dzintaru dienas. ASV viesiem ieteicams jau laikus painteresēties par braukšanas iespējām un KD biļešu iegādi. Informāciju sniedz KD pārstāvis ASV Nikolajs Dzelzgalvis, R.D. No. 4, Montoursville, Pa. 17754, U.S.A. Brauciet uz Austrālijas Kultūras dienām satikties, klausīties un pārliecināties, ka izslavētā Austrālijas latviešu viesmīlība nav tikai baumas vien, bet īsta, latviska sirsnība. **Irina Ozoliņa**

Toronto DV futbola komanda, kas piedalījās š.g. Ziemeļamerikas latviešu futbola meistarsacīkstēs Sidrabenē. 1.r. no kr.: Tālis Brauns, Valdis Dreimanis, Džeisons (Jason) Ķimens, Gastons Skelsa, Artūrs Lauzis un Ivars Blūms. Priekšā — vienības treneris Aleksandrs Kudrašovs; 2.r. no kr.: oficiālais futbola tiesnesis Keith Godsave, Einārs Kārkliņš, Valdis Skuja, Andris Ķimens, Roberts Dreimanis, Vincs Dedžordžio (Vince De Giorgio), Viktors Švirksts un Elmārs Tannis. Foto J. Liģers.

Pēkšņi Dieva mierā aizgājusi
mūsu mīļā māmulīte

Hildegarde Mednis,
dzimusi Brants

dzimusi 1902. gada 11. martā Rīgā,
mirusi 1986. gada 18. novembrī Toronto.

Mīļā piemiņā paturēs
vīrs un meita

Mūžībā aizsaukts mūsu koŗa dalībnieks

Jānis Grīnbergs

dzimis 1916. gada 14. martā Madlienā,
miris 1986. gada 11. novembrī Toronto.

Mūžam nerims Daugavas krāces,
Mūžam nerims varoņu gars.

Viesturieši un diriģente

Dieva mierā aizgājis

Eduards Semenovs

dzimis 1907. gada 1. septembrī Rīgā,
miris 1986. gada 14. novembrī Toronto.

Par viņu sēro
dēls Ansis, vedekla Inese
un mazdēli Ēriks un Pēteris

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Lūgšana pie Brīvības pieminekļa

Trīs latviešu jaunekļi stāsta par Šatakvas konferenci Rīgas jūrmalā

Pēdējā laikā daudz dzirdēts par Šatakvas konferenci. Interesanti tomēr ir tikties vaigu vaigā ar konferences līdzdalībniekiem, kas dod iespēju arī jautāt un dzirdēt tādus sīkumus, kas laikrakstos nav atzīmēti. Tāpēc piektdien, 21. novembra vakarā Latviešu Centrā Toronto ieradās pāri par 500 klausītāju, lai dzirdētu Mārtiņa Hildebranta, Dzintara Kalniņa un Nīla Melngaiļa stāstījumu par Šatakvas konferenci Rīgas jūrmalas Dzintaros. Stāstīto papildināja slīdīšu skate un video lentē uzņemtā konferences norise.

Ievadā runātāji sniedza īsu informāciju par Šatakvas institutu un instituta organizētām starptautiskām konferencēm, kuŗās parasti piedalās interesenti no visas pasaules.

Gadu iepriekš šāda konference notika ASV, kuŗā vienojās, ka nākošā konference notiks Padomju savienībā. Šatakvas institutu pārsteidza ziņa, ka Padomju savienība nolēmusi konferenci noorganizēt okupētā Latvijā, Rīgas jūrmalā. Pēc instituta domām konference Latvijā varētu sagādāt zināmas neērtības ASV ārlietu ministrijas ierēdņiem, kas piedalās Šatakvas konferencē kā delegāti, jo ASV nav atzinusi Latvijas iekļaušanu Padomju savienībā. Institūts sazinājas ar ALA un pēc pārrunām nolēma Padomju savienības ierosinājumu noraidīt. Tomēr vēlāk, apspriežoties atkal ar latviešu nacionālo vadību ASV, domas mainījās par labu Padomju savienības priekšlikumam, bet tikai tādā gadījumā, ja rīkotāji būtu ar mieru ievērot vairākus priekšnoteikumus, piemēram , garantējot preses brīvību un atļaujot konferencē piedalīties arī latviešiem, kamēr okupētās Latvijas valdības pārstāvji nebūtu delegātu sastāvā. Tanī pat reizē ASV delegāti apņēmās konferencē deklarēt, ka ASV nav atzinusi un nekad neatzīs Latvijas inkorporēšanu Padomju savienībā.

Pēc tam, kad Padomju savienība apņēmās organizēt konferenci, ALA sagatavoja daudzpusīgu informāciju par Latvijas vēsturi un Latvijas varmācīgo okupāciju un nodeva to savlaicīgi ASV delegātiem. Otrkārt tika sagatavota plaša informācija presei vairākās valodās. Treškārt, bija paredzēts veltīt īpašu vērību latviešiem tēvzemē, informējot viņus, ka Kremļa jūgā dzīvojošie latvieši nav aizmirsti.

Visu trīs Šatakvas konferences dalībnieku stāstiem par konferenci, kas visumā jau atreferēti laikrakstos, sekoja slīdīšu skate, papildināta ar komentāriem. Redzējām uzņēmumus no Dzintariem un Rīgas. Uzņēmumos redzami ASV latvieši ārpus konferences telpām daudzu latviešu vidū, kas vārda pilnā nozīmē drūzmējās ap tiem. Šiem latviešiem nebija iespējams iekļūt konferences telpās pat ar mūsu jauniešu iedotām ieejas biļetēm. Slīdītēs vairākkārt redzami arī KGB aģenti, kas izsekoja ASV latviešu gaitām.

Video skatē dzirdējām Amerikāņa Metloka runas — latviešu un krievu valodā, kuŗās viņš atzīmēja, ka ASV nav atzinusi un nekad neatzīs Latvijas iekļaušanu Padomju savienībā. Dzirdējām arī Padomju savienības pārstāvja ļoti gaŗo atbildes runu uz nepatīkamiem jautājumiem, kuŗus viņš aizmirsa runā atbildēt. Ikvienā konferences dienā ASV pieskārās Latvijas brīvības jautājumiem, nokaitinot Maskavu. ASV delegāti arī runājot atzīmēja, ka viņi, tāpat kā krievi ir tikai viesi Latvijā.

Saskare ar pasaules presi izveidojās ļoti sekmīga un labi noderēja sagatavotie informācijas materiāli presei. Korespondenti labprāt ieguva informāciju arī ārpus konferences telpām un ar latviešu delegātu palīdzību ieguva informāciju, kas skaidri parādīja, ka latvieši dzīvo savā zemē Padomju savienības jūgā. Brīvās pasaules presē parādījās arī patiesā informācija par konferenci un apstākļiem Latvijā.

Konferencē reizēm, kaut ne pārāk skaļi, izpaudās ļoti organizētā veidā, it kā uz mājienu, smiekli vai aurošana, kad amerikāņi pieminēja Afganistānu vai Vietnamu. Arī ārpusē bija darīts viss iespējamais lai radītu iespaidu konferences dalībniekiem, ka Latvijā nekā netrūkst un visur dominē latvietis un latviešu valoda. Pat frizieri Rīgā, kas bija krievu tautības, bija aizsūtīti atvaļinājumā un viņu vietā bija tikai latvieši. Krievu valodas reklamas plakātus pēkšņi pārmainīja latviešu valodā darinātie plakāti. Īsi pirms konferences tukšos veikalu plauktus piepildīja un pēc ilgiem laikiem rīdzinieki varēja iepirkties nestāvot garās rindās. Ar visām šīm dīvainām izdarībām tika iepazīstināti arī ārzemju korespondenti, kas ieguva patieso ainu par apstākļiem Latvijā.

Ziņas par konferences norisi un sensacionālo Metloka runu izplatījās Rīgā ļoti strauji, jo pirmajos TV ziņu raidījumos varēja dzirdēt, kāds ir ASV uzskats par Latvijas inkorporēšanu Padomju savienībā. Latvieši bariem pulcējās Dzintaros un viņu vidū bija tādi, kas kavēja darbu un skolas lai rastu iespēju parrunāties ar latviešu jauniešiem no ASV. ASV delegāti — latvieši darīja iespējamo lai tiešām tiktos ar Latvijas latviešiem, kaut viņus uzraudzīja visu laiku KGB vīri. Klusos, labi gērbtos sekotājus pēdējās dienās nomainīja baigāka izskata vīri, kas izraisīja mūsu delegātos nedrošības sajūtu. Viņu telpas viesnīcā ik dienas tika pārmeklētas.

Ļoti laba saskaņa bija izveidojusēs visu ASV delegatu starpā un amerikāņu delegāti drošināja latviešus un apsolīja, ka nekāps lidmašīnā, ja nebūs viņu vidū visi septiņi latvieši.

Latvijas latvieši bija sajūsmas pilni. Dzirdēti konstatējumi: ,,Mēs atkal jūtamies, ka ir Latvija''; ,,Jūs esiet mūsu cerība, lai Dievs jūs svētī''; ,,Pasakiet Metlokam paldies un pastastiet viņam, ka mēs esam krievu vergi''; ,,Mēs atkal redzējām Latvijas karogu'', u.t.t.

Beigās bija dota iespēja klausītājiem uzstādīt jautājumus. Beidzot uz aicinājumu, Nīls Melngailis aizkustinošā veidā pastāstīja par savu nakts gājienu uz Brīvības pieminekli, atmetot bailes no KGB. Lijis spēcīgs lietus, bet tieši tad, kad piegājis pie Brīvības pieminekļa lietus pēkšņi apstājies. Mēness gaismā vērojis pieminekli latviešu skulptora veidotos tēlus un vergu ķēžu rāvēju... Jūtu savilnojumā noskaitījis arī lūgšanu.

Sarīkojums ievilkās līdz vēlai vakara stundai. Pateicīgie klausītāji godināja jaunos latviešus ar piecelšanos un ilgstošiem aplausiem. **Ž. Zentiņš**

Vai pāvests...

(Turpinājums no 1. lp.)

lu pretestību Kanadas ukraiņu sabiedrībā, jo viņi pārliecināti, ka šī akcija ir Kremļa inscenēta brīvo ukraiņu nomelnošanas pasākums. Ukraiņi apgalvo, ka viņu vidū nav neviena kaŗa noziedznieka un savas tautas goda aizstāvēšanai tie īsā laikā savāca 2 milj.dol., lai atvairītu visus melīgos apvainojumus, vienalga, no kurienes tie arī nāktu. Šajā akcijā ukraiņiem blakus nostājās arī baltieši un citas Austrumeiropas tautas, kas apgalvoja, ka Kremlis izmanto dažu žīdu organizāciju holokausta vaininieku meklēšanu saviem mērķiem.

Kanadas prese ziņo, ka Vīzentāla organizācijas pārstāvis Kanadā Sols Litmans gavilējot, jo pēc 40 gadu ilgām nesekmīgām pūlēm viņam izdošoties nosēdināt uz apsūdzēto sola tos Austrumeiropas aizdomās turētos Kanadas pilsoņus, kas nacistu laikā kaut kādā veidā vērsušies ar noziedzīgām akcijām pret žīdiem.

Vairāki Malrūnija valdības locekļi privātās sarunās ir atzinušies, ka paklausot žīdu prasībai radīt Dešēna komisiju, ir pieļauta liela kļūda. Viņi nobažījušies, ka Dešēna komisijas ziņojums radīs nopietnu plaisu starp žīdiem un daudzām citām etniskām grupām, kas līdz šim Kanadā dzīvoja labā saskaņā un pat draudzībā.

Kanadas prese pat apgalvo, ka Vīzentāla organizācijas pārstāvis, lai uzturētu sabiedrībā interesi par Dešēna komisiju, nesen iesniedzis 27 vajājamo vārdus, pret kuŗiem nav nekādu pierādījumu.

Te jāpiezīmē, ka pag. nedēļā Jeruzalemē īpaša komisija izvērtējusi Pasaules žīdu kongresa vērstos apvainojumus pret Austrijas prezidentu Kurtu Valdheimu. Šī lietpratēju komisija atzinusi, ka neviens no pret Valdheimu vērstiem apvainojumiem nav izrādījies neapšaubāmi pierādīts.

Ukraiņu, baltiešu, to starpā arī latviešu, politiskie aktīvisti Dešēna komisijas raganu medības neuzskata par žīdu apvainojumu atvairīšanas nepieciešamību, bet gan par patiesības un taisnības principu paturēšanas nepieciešamību.

A. Ķegumnieks

Mūsu draugs Jundas koŗa bijušais diriģents

Daumants Vītols

dzimis 1907. gada 20. oktobrī Latvijā,
miris 1986. gada 11. novembrī Montrealā.

**Dziesmas apkārt man kā bites san,
Visa dzīve bij' kā dziesma man.**

Viesturieši un diriģente

Fr. Academica filistrs

mācītājs Arturs Briedis

aizgājis mūžībā 1986. gada 26. oktobrī Toronto.

Ja kādu brāli vest uz kapu klusu...

Toronto Korporāciju Kopa

VANKUVERA

● Latvijas valsts dibināšanas dienas svinības Vankuverās un apkārtnes tautieši atzīmēja 15. novembrī, tās ievadot ar dievkalpojumu ev.-lut. latviešu draudzes dievnamā. Piedalījās māc. J. Cilnis no Portlandes, ērģeļu mūziku spēlēja draudzes ērģelniece Astrīde Driķīte.

Pēc dievkalpojuma baznīcas blakustelpā draudzes izkārtojumā notika svinīgais akts, kuŗā draudzes priekšnieks V. Strauts apsveica visus svētku viesus un lūdza māc. Cilni teikt ievadvārdus un nolasīt R. Bebra Lielo Jundu.

Benita Jaundāldere no Sietlas, kas bija viena no septiņiem latviešu jauniešiem — Šatakvas konferences dalībniekiem Rīgas jūrmalā, vairāk nekā stundu gaŗā runājumā pastāstīja par saviem vērojumiem un pārdzīvojumiem okupētajā Rīgā un Jūrmalā. Viņas stāstījums atgādināja, cik smagi ļaunā okupācijas vara apspiež mūsu tautiešus. Jebkāda saskare ar tautu apgrūtināta gan ar atklātiem, gan apslēptiem draudiem.

Baznīca un sanāksmju telpa bija dekorēta ar nacionālām krāsām un krāšņiem rudens ziediem. Draudzes dāmas bija sarūpējušas bagātīgu kafijas galdu. Tika vākti ziedojumi baznīcas atbalstam dzimtenē.

Akta beigās visi vienojās mūsu Tautas lūgšanā un kopīgi nodziedāja Nevis' slinkojot un pūstot ... K. Kinstleris atskaņoja skaņu lentē patriotiskās dziesmas, un vanadžu kopas vadītāja Lūcija Kajaka nodeklamēja Valdas Moras Ticību. **J.R.**

**Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.**